

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કેપીગ્રાફિટ વિભાગ]

અનુક્રમાક ૩૪૦૦

વર્ગિક

પુસ્તકાનું નામ બેન્ટુન

વિષય ક ૩૬૮ : ૨ ૩૬૮

બનામે .ખુદા.

મુકમ્મીલ ડ્રામા.

અમૃત.

મુસત્રીક.

પન્ડીત નારાયણ પ્રશાદ “ બેતાબ ” દેહલવી.

પબ્લીશર્સ,

એમ. એસ. મુન્શી.

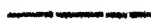
ચૌર

ઠક્કર પ્રધર્સ

મુરત સાગાતવાવ રોડ ઉપર આવેલા

ધી “રાંદેર” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં રતિલાલ દુર્લભદાસે છાપ્યું.

કીંમત છે આને.

બનામે ખુલા.

ત.ખતએ નાટક.

મેલ

ડીની હુન્ડી...રપેનકા બાદશાહ.
વિદ્યમ...મડા શહબાદ, પારીસ ત.ખત, બદઅલન, અંબારા.
મારડીન...ભેટા શહબાદ ટબરેજકા આશિક નેકા ખુસખુત અચ
દમે ગનીપર બચતનેવાલા.
કેલીડરોન...વિદ્યમકા રાહેઅદ અલાનેવાલા સંકરેટરી બચદમે વજર.
ડીકરોજ...ડીની હુન્ડીકા પેન્સન વાફતા વજર હેન્ડી કા બાપ.
એલીઆગા...એક ખુબુર્ગ પાદરી ટોમ્સકા બાપ, બલાયકા અચ.
ટામ્સ...એલીઆગાકા...બિરાદરે ખુર્દ બલાયકા બાપ.
કરારોજ...એક મુર અમીર આઇનેજ કા આશીક ટબરેજકા નકલ
દાયા બાચદમે વજર.
સારડા બેદિલ...એક કિરાયેકા ખુની એક્ટ્રેસ માગ્વીલાનકા બાપ
પોમ્ટ...ડીકરોજકા કારબારી મહેતા જેમ્સકા બાપ.
હેન્ડી...ડીકરોજકા લડકા બુલ્બેટકા બાવીન્દ.
જેમ્સ...પોમ્ટકા લડકા, મેરીકા બાવીન્દ,
છન્દે અલાવા, ડાક્ટર, મેનેજર સિપાહી, પાદરી, દરબારી, વગયારા.

ફિમેલ.

આઇનેજ...કેલીડરોનકા બાઇસમત આરત ટબરેજકી વાફીદા.
ટબરેજ...કેલીડરોનકી લડકી, બાચદમે એક્ટ્રેસ અરલી કટરોઅન.
બલાય...ટોમ્સકી ખુબસુરત પાકબાજ બાઇસમત લડકી.
માગ્વીલાન...એક એક્ટ્રેસ સારડા બે દિલકી બહેન.
બુલ્બેટ...હેન્ડીકી બીવી,
મેરી...મોચીકી લડકી જેમ્સકી બીવી.
-કે અલાવા દાયા એક્ટ્રેસ સહેલીયાં વગયરા વગયરા.

સુ. રપેન,

બનામે ખુદા.

અમૃત

નાટક ત્રીન બાબકા.

હરદ.

(સખ રહેલીયોંકા હરદે ખુદામે દિખાઇ દેના.)

ગાના.

હું માલિક દોનો અલમકા, અમકા તોસે જરરા જરરા.

કતરા. કતરા શખનમકા

આલમકી હસ્તી કયા હય ચેક સરગમ હય.

ઐર તુ સરગમ હય ઉસ સરગમકા

તુ લાસાની, લાક્ષની, જાવેદાની અઅલા બાલા તેરી

બે પાયાની જુસ્સા હરખ દેખા લાલા તેરે ઇસ્મે આજમકા.

હું માલિક દોનો આલમકા.

બનામે .પ્રુદા.

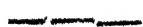
અમૃત.

નાટક ત્રીન ખાખકા.

ખાખ પહેલા—દિખાવ પહેલા.

મકાને કેલીડોરોન.

(ખાન સાહબકા હમગાહ લડકીયોંકે ગાતે હુવે આના.)

ગાના.

અજત ડન્કા નશનકાતાત તુહી તારન
તુહીકો સુરતાલ જપત બોલે
નાદિર દિર દિર તુમ દિર દિર દિર તાદોર દાની
તાદારે દાની તા દીમ દીમ તનનનનન તાદીમ દીમ
તનનનનન ધી કિટ તક તડકત તક ધિક તિટ ગિદીગિન
ધિક તિટ ગિન ધી તુધા

કેલીડોરોન—સુખદાનદલાહ ખાન સાહબ આપકી તઅલીમકા કયા
કહેના.

મુરબ્બા.

અર્ક રેજી હગર કાવી અહોત કી હય સિખાનેમે,
રોત કુછ લોચ પમદા હો ગયા હય હું તો મારનેમે,
અસ્તગી છતની નહી મુરપત તરાનેમે,
પર હો શાહજહેંકે લુખાનેમે.

ખાન સાહબ—ખુદા કુશુરકો સલામત રખે જહાં ધનડી તાન
સુરોડી છુરીયોંકો સમકલ કરકે ચમકાયા હય
વહાં રકસો નાજમેં ઠોકરોંસે ફિત્તા જગાનાબી
ખતાયા હય.

શયર.

જો હુકમ હોતો ગવાકર જરા નચાઉંબી,
ગત્તા ખુદાને દિયા હય દીયે હય પાઉંબી

ગાના.

છયલા ન દો મોહે ગાલી મય નાજો પાલી
મંચ પુલોંકીસી ડાલીરે હું નાજો પાલી
છેડ છાહકો જગમેં દુંદો

ઐર કોઇ મતવાલીરે મંચ ના વંતે પાલી

કેલીડરોન—નહી ખાન સાહબ ! અબી સરકારમે પેશ કરનેકે
કાગિલ નહી અબી ઐર હકતે દો હકતે ધન પુરનેંકે
ખર લગાવ જગ્ય ઉડ નિકલે મે તથા 'સરકારમે' પેશ
કરના (ખાન સાહબ વલડકીયોંકો જના. કેલીડરોનકો
ટોમ્સકો પીજરેસે નિકાલના) કયુ ટોમ્સ સાહબ કુછ
દિમાગ ઢિકાને આયા ? ઓહો ન મેરી તઅજમ
તઅજમનો એક તર્ફ સલામ તક કાનોપર ઉડાયા.

ટોમ્સ—મંચ આપકે મરતખે ઐર આહદેકે આગે ગરદન
ચુકાતા હું

કેલીડરોન—ઐર મેરે આગે ?

ટોમ્સ—નહી.

કેલીડરોન—કયું ?

ટોમ્સ—આપકી આંખે અવસે ગરીબ ઐર કંગાલ સરકા ટુકના
નહીં દેખ સકતી.

કેલીડરોન—અચ્છા ધધર આવ ઐર અચ્છી તરહ સમજો હમ
તુમહેં પાનીકે કતરેસં ગાહર બનાતે હય.

ટોમ્સ—જહાં આપ મેરે કલેજે મેં સુરાખ કગનેકી
ફરમાતે હય ચા ખુદા.

શયેર.

જમાંસે જાએ' કયા ઇજ્જતકો ખાલાએ ફલકલેકે
ખૂને જળ અકે રકને સલતનત દલલાલ ચકલેકે.
કેલીડોન—અગર તુમહારી લડકી ધડી દો મરી સહજાદેકે પાસે
આતી તો કયા ઘટ જાતી.

મુસલ્લસ.

રિહાજ તુમકો મિલતી ઇસ અજાબે તંગ દસ્તીસે
બલનીપર ચઢે હોતે નિઝલ શુરખતકીજી પરતીસે
કળા પાલા ન પડતા રાત દિનકી ફાકા મસ્તીમે

મુખમ્મસ.

ટામ્સ—શિકમ સધરી તુમહે હાસિલ જે હય શહવત પરતીસે
મિલાએ'તો જરા આંખે' વોહ મેરી ફાકા મસ્તીસે
અગર આજાએ દમ લખપર અજાબે તંગ દસ્તીસે,
ઉતર જાઉં અગર મય ઔરબી પરતીજી પરતીસે.
ચુનાહ સરજદ નહો અયસી મેરી નાચીજ દસ્તીસે.

કેરીડોન—તો ઇસસે રહે માઅલમ હુવાકે તુમ જોખરકે ઠાંકે હો
જોખર ખાતે હો ઔર ઉમ્દા ગિજનમે' બદલુ ખતાતે હો

ટામ્સ—ઔર તુમ વોહ તેજે આજદાર હો કે હલાલ પાની તુમહારે
હોટોપર માબુદ હય મગર હરામ ખુનસે અપની પ્યાસ
ખુકાતે હો.

કેલીડોન—ઇસ તંગ ખરતન મે' દમારે મુદ્દુઆકા મુરખ્યા જમ
ગયા હય ઉસકો નિકાલે'ગે નહીં નિકલેગા જે હ.થોસે
તો શીશા તોડ દાલે'ગે.

શયેર.

સિતમ હોગા અગર એહલે સિનાં આંદોહગી' હોંગે.
જહા તોડોએ શીશા એકસો નક્તર વહી' હોંગે.

ટામ્સ—તો કયા તુમ ઇસલીએ સહજાદેકે, ઉસ્તાદ બને હોકે ઉસે
બદકિમાશી જિનાકારી સીખાવ ગરીબોંકી બહુ બેટીયાં પકડ
લાવ ઔર ઇસ હરામ કમીશનસે અપની અગીર બદાવ
અગર અકલ કોઇ ચીજ હય હમાન અજીજ હય તોસિતમે
સે ખાજ આવ બેઠાદીસે હાય ઉઠાવ.

કેલીડરોન--ન ઇસકા નામ બેદાદ હય. ન તુમહારી ચીખ પુકારકા
નામ ફરીયાદ હય.

શબ્દ.

ફલાલ કરતે હંય જો બકરેકો તો મમ પાતા હય,
કયા ઉસે પુકારતેહી છોડ દીયા જતા હય.
ટોમ્સ--ન છોડ રહમકે દુશમન કસાઇ ન છોડ મગર માદ રહે.

મુખમ્મસ.

અગર તોડેંગા અમ જલિમ કિસી મજલુમકી ગરદન,
ફલકકો ચીર કર જાએંગે ઉસકે નાલઓ શેવન,
હિલાદેંગે મુકરર દાવરે મહશરકા સંધાસન,
ખતર્સ અગ આહે મજલુમાંકે હંગામેં દુઆ કરદન.
ઇજાબત અજદરે હક બેદરે ઇસ્તી કમાલ મીઆદ,

અખાયાત.

કેલીડરોન--કયું તહી દસ્તીમેંબી બકબક તેરી જતી નહી,
શીશએ ખાલીમે ફલ ફલકી સદા ખાતી નહી
હર સુરાહીમે ન મય નેશીકાતુ અરમાન કર,
શીશએ ખાલી હું મય રખદે નકમ્મા જાનકર.
ટોમ્સ--મેરે પાસ ખજાના નહીં હય મેરે સરપર તાજ નહી હય
મેરે પાસ ફક્ત મિનતો સમજાત હંય ઇન્હેં મન્જુર કર.
કેલીડરોન--ઇન્હેં મન્જુર કરકે કયા કરે ?

અશઆર.

ટોમ્સ--મેરી લડકીકો શરમીન્દા ન કર તુ પાક કુંવારીસે,
કે મંય ફરશે જમીં ખન્ટાહું ફરતે ઇન્કેસારીસે.
કેલીડરોન--બારમાબે મન્જુલે શાહી ગદાઇ હો ગઇ,
દે દુઆ મુઝકોકે ઇસ દરતક રસાઇ હો ગઇ,

ટોમ્સ--દુઆ.

કેલીડરોન--હાં દુઆ.

ટોમ્સ--અચ્છા તો મંય તુમહેં દુઆ દેતા હું ખુદા કર કે તુમ્હેં
ખીખી હામિલા હો ઔર લડકી જને ઔર દે
લડકીસે ખુબસુરત બને ઔર જબતક તેમ રહે.

હો ખુદા કરે કે શાહખાનની જીન્દગી રહે ઔર જીસ્તરહ
મેરી લડકીકા બાબરી બાનતા હય ઉસી તરહ અપની
ખા હસમન બેટી કોબી હસમન ફરોશ બાને.

કેલીડોસ્કોન—ઉફ ! ઔર કુછ.

ટોમ્સ—'મસ યહી કે તુ ઉસકા અપને કંધેપર ચઢા કર શાહખાનકે
પલંગ તકલાએ.

કેલીડોસ્કોન—'મસ ખામોશ ! બર્ન.....(કેલીડોસ્કોનકા અપને
હાથસે ટોમ્સકા મુહજાન્ય કરતા હય)

ખાખ પહેલા—દિખાવ દુસરા.

અગલા મહેલ.

(ખાદશાહકા મએ એક લડકેકે આના.)

રૂખાઇ.

ખાદશાહ—બખ્શે હંય સચારીકે લીએ અસ્પો શીવ,
ઔર જીનને સરકે લીએ શાલી મંદીલ,
હર નીજકે દેનેમે સખી હય લેકીન,
યેક બિસકે દેનેમે હય અદલાહ બખ્શીન.

અશઆર.

અરઆમે બજમ દહરકો સુરત દિખા બુકે,
કયા આગ લેને આએથે કયા આય કયા રહે.
ઉસ વકતબી કમખખત બેટકા હર વકત ખટકા,
સિનશહરકો પહોંચા ઔર તખતસે નીચે પટકા.(આના આબદારકા)

આબદાર—આલી બહડી જવાની બકરાર,

ખાદશાહ—કયા હય ? કોન હય અરે વજીરતો નહી ?

આબદાર—જી નહી (આબદારકા ખત દેના. ખાદશાહકા પઢકર
ખુશ હોના.)

ખાદશાહ—કોન ડાકટર એ છુલાવ છુલાવ બદ્દ છુલાવ.

અખીયાત.

હોતે તો ચલે હંય કુછ સામાન જવાનીકે,
મરકે હુવે જીન્દગી અરમાન જવાનીકે,(આના ડાકટરકા)

ડાક્ટર— તલખગારે દુઆ બન્દા હય દરગાહે ઇલાહીસે,
 સુક્યદી સરકે બાલોંકી બદલ બએ સિયાહીસે.
 બાદશાહ—લેકીન લાતા હય રંગ ખુબ સુહાગા તિલાકે સાથ,
 કુછ કુછ દવાલી આદિયે કુછ કુછ દુઆકે સાથ.
 ડાક્ટર—રહે ખિન્નબ હાજર હય.

મુસદ્દસ.

પડેગા સરકે બાલોંકો ન પાલા અબ સુક્યદીકા.
 નહીં અબ આઇના મુંહ દેખનેવાલા સુક્યદીકા.
 સિયાહી મસકા યું લેતી હય દમ બાલા સુક્યદીકા.
 જરા ખુતેલી હો બનતા હય મુંહ કાલા સુક્યદીકા.
 જવાં શાનો જવા સાલો જવાં સુરત બનાતા હય.
 જઇશીમેં નબરે નવ જવાની કે દિખાતા હય.

બાદશાહ—હાં હાં અયસા સિયાહકાર !
 ડાક્ટર—મુલાહિજા કાજયે સરકાર !

ગાના.

બાદશાહ } અયસી રંગનકે કુરબાન બે લાવે રંગ જવાની.
 ડાક્ટર } રૂઠ જયસે ભુરે બાલ હો ભુનરાલે,
 મનકી મનશા પુરી હોગી હોગે રહે કાલે.
 રહે રંગ શાહા રહે જાવે દાન.....
 લાખજ તનસે કલી ન બએ-
 કમવાકે પંખવા અયસે હોગે સુવા.....
 દિલપર રહે નહીં ગમે શબાબ- (આના ચોપદારકા)

ચોપદાર—સહિનશાહકી ઉમ્મદરાજ.

બાદશાહ—આમીન.

ચોપદાર—વજરે આજમ સાહબ તશરીફ લાટે 'ય,

શબ્દોર.

બાદશાહ—તાએરે દિલકી તરફ તીર કહાસે આયા.
 મુસેબી અપક રહે કમખમ કહાસે આયા
 અરજાઆનેદો

डिक्टर—अन्देशों धम्मजन हय ।

आदेशाह—पुदा हादिज (डिक्टरका जना आना वजुरे आनमका.)

शब्द.

वजुर—उटे दिन रात महेशर तक पुशीमे शादमानीसे.

कयल भिलता रहे दिलका नवीदे जवेदानीसे.

आदेशाह—आमीन.

वजुर—जहले सुणहानी मुदके हर हिरमेसे जदमानीकी शाकाय
ते पुसुल होरही हय पन्साइकी नजरसे देया जमे तो
शीकायतेली मअकुल हो रही हय.

आदेशाह—तो फिर क्या किया जय !

वजुर—यही के जहां शहजदे साहुजके अयशो आशाअशकी
हियायतकी जती हय वहां कानुने मुदक दारीकी सिपाया
जय.

आदेशाह—ईस कदर छजते राणी क्या जुरर हन अभी नोद
वकत दुर हय.

शब्द.

वजुर— तुम सलामत रहे हजर जरस
हर जरसके हो दिन पयास हजर

आदेशाह—आमीन.

वजुर—मगर दुजुर आनकी ताअलीम आनके बीजे नही हय.

शब्द.

दुर अन्देशी जुररी शय हय शाहीके बीजे.

आन इस्ते जोते हय अमलीके शाहीके बीजे.

आदेशाह—अच्छा मय गादिलही सही मगर पसमे मेरा क्या
दुसुर हय, सुइयहीकी आसियतसे पन्सान मजबुर हय.
पस मजबुनके दिलका समझे
सीधा समझाओ.

શબ્દ.

વજર—

હું હવે જો કાકુર સરકી રચાહી સુદયદી વહાં જુલ્લગર હો સુકી હવે
 રહે કહેતી હવે અથ ગાફિલો જાગો જાગો કે શબ્દ જા સુકી હવે સહર
 હો સુકી હવે.

ખાદશાહ—તુમ જુરર મુએ જહર દોગે, દરીયામેં કુખાવગે, મંય
 જુરર ઇસકી ફરીયાદ કરંગા હવાસે કહુંગા મદીસે કહું
 ગા આગસે કહુંગા કયા રહે સબકે સબ મેરે બદન કે ઇજ્જત
 નહી હવે કયા મેરે હોશો હવાસ બજા નહી હવે ? કયા
 મંય અબી સૌ-દોસો બરસ સુલતાની કરનેકે કાબિલ નહી હું
 જુરર હું.

અમીયાત.

રહે સજા અયસે હોશીઆર ઐર અયસે નેકકો.

બસ દેખલુગા ઇન સબોમે એક એકકો.

(ખાદશાહકા જાના)

વજર—જહરીમેં જવાનીસે બયાદા જાશ હોના હવે,

ધડકતા હવે ચિરાગે સુખ્ક જબ ખામોશ હોતા હવે.

(વજરકા જાના)

ખાખ પહેલા—દિખાવ તીસરા.

અયશ ગાહ.

(શહજાહે ઐર કેલીડગેનકા મએ ચન્દ દરખાશીયાં
 કે નજર આના.)

સહેલીયા—

ગાના.

બજમે તરબ બિનતે અનબ હો કરે મહાં જહવમરી
 ખુશી ખુશી લાલ પરી જહાં અંબુર નહીં ખુશી બરખુર
 નશીમેં જો ચુર નહીં. વહી મસરર નહીં

રહે મસર નહીં કહી મસર નહીં રહે રહે અકલો શરબ.
 હાથ મેં લેકર શીશા પ્યાલે પ્યાલી ટોઈ જાનકર કલાલી.
 કહીયે પીયો પીયો પીયો પીયેગા, ખયર બાદ કહેં કુવફતે દિલકો
 જામ નોશકર જામે શોકસે મય નોં શીમે ગારે કાલે
 આંખોમે હંચ રહેનેવાલે બરકે પીલાવ ઐર પીયો પીયો પીયો પીયો

શબ્દ

જુનુ હય રહે સૈયાદ ઐર બાગ બાંકો,
 મેરી કયદ પર જો કમર બાધતે હય.
 રહે કહેકર નિકલ જાઉં ગા દેખ લેના.
 કે એહલે હુનર યું નજર બાંધતે હંચ.

રૂબાઈયાત.

શાહુજાદા—હર હર લકા સુર જવાનીમેં હય,
 ચક ખુદહી બજમે કામરાનીમેં હય.
 જહિફકો મિલેગી બાઅન મુરદન જાનન,
 જીન્દોકો બહીશત જીન્દગાનીમેં હય.

દરબારી ૧—આઘ હય સખા બાદે બહારી બનકર,
 શબનમહી પડી હય આબકારી બનકર.
 શીશાલી ખુલે સખીકે દિલકે માનીદ,
 ઐર જામ ચલે બાદે બહારી બનકર.

દરબારી ૨—કહાં હય જામ હય રહે લાલાશામ હાથોમેં,
 સમન્દે અમદાદી હય રહે લગામ હાથોં મેં,
 હુવા હય નાયકા વસ્લાહ કાંચ પરબી અસર,
 શરાબસે ભરા થરકે હય જામ હાથો મેં.

દરબારી—હુનુર હમારે પોકેકા પાવડર ફગલ ગયા ફરેખકા પુકરા,
 ચલ ગયા ?

શાહુજાદા—કયા કોઇ કબુતરી ફદમેં ફરી

દરબારી—જહાં વહી કયદી મુંહનેર ટોમસકી બેરી.

શાહુજાદા—હાં હાં ! અન્જા આનેદો [વલાંચકા ગાતે હુવે આના.]

ગાના.

૧—અય શાહે આલી દોજમાં, અય દસ્તગીરે બેકસાં,
 પાગે વતનકે બાગ બાં, વુ પુલતા ફલતા રહે,

કરતા હવ વાલિફકો રિહા, લેતા હવ અચ્ચેટી દુઆ,
મશરિકસે મગરિબતક સદા, સિકકા તેરા ચલતા રહે.
આયા થતીમીપર તરસ, મઅસુમ કે ફરીયાદ રસ,
નેહો તેરા બદખવાદ બસ, વોહ હાથલી મલતા રહે.
દિલસે હવ અરજે બન્દગી, અવ કાતિલે શરમીન્દગી,
તેરા ચિરાગે જન્દગી, લાખો બરસ જલતા રતે.

શાયર.

શાહબદા—શાખે ગુલ ઇસ જગ્યાન પર હવ નિસાર.

કેલેડરોન—કેલેડરોન હવ કયા દમે ... મુફતાર

બસાંચ—અચ્ચાહું જમાના કહા હવ વોહ મરા શામીયાના ! મય
ઉસકે જેર સાએ ! આરામ પાઉ અગર વોહ ક્યદકી
કશા કશસે શકિરતા હો ગયા હો તો થીગલીયા લખાઉં.

કેલીડરોન—શાઆશ લડકી ! મુઝે થકીન હવ કે તુ જુરર યાગ-
લીયા લગાએગી શહબદે વાલા શાનકી ખુશીકો
અપને બાપકે જખમોકા મરહમ બનાએગી.

શાયર.

જખમ મહોતાજ ને મરહમકે નજર આએ જો,
દિલકે ટુકડે વહી આંખોસે ઉતર આએંગે.

કેલીડરોન—અગર રહે મુહબબત જગ્યાની ન હુધ તો તેરા બાપ
જુરર રિદાઈ પાયગા

બસાંચ—તો કયા અલી રિહા નહી હુએ ?

કેલીડરોન—હુએ સમજો.

અશઆર.

ખુલ ચુકે હવ કિવાડ જન્દા કે

મુન્નજર હવ ફકત તેરી હાકે

બસાંચ— વોહ રિહા હ અગર મેરી હાસે
કામલું મય જગ્યાનકા જાંસે

શાહબદા— મગર હસીન લડકી તુ ઇસહાકે મઅની તો ગા-
લિયન સમજ ગઇ હોગી.

બસાંચ—હાં.

શાહબદા—હાં ?

जलाय—मेरे अज्जा कहाँ हय ?

केलीकरेन—वही हंय और तू उनके कहनेसे जुलाह गछ हय
और उगीके हुकमसे साथ सड़ी हुष गोहड़ीसे नीकालकर
मज्जमली ईश तक लात गछ हय.

जलाय—कभी नहीं वोह भूते अयसी हाँके लीये कभी नहीं
जुलायेगे अयसे भकनलमे भज्जलमे जहा अकरोक
जगह अक हलाक होगा जनय कभी नहीं जुलायेगे
वोह भूते हाँसीके तज्जतपर जुलायेगे जनतेगे मगर भस
गन्दे कुमेलेकी तरफ न जुलायेगे न जुलाने देंगे.

अशायर.

शाहुजादा—'फलकता हय तन आये जन्मगी शीरी भकनेसे,
हदनका भरतया अय अह गया अमृतके प्यालेसे,

जलाय— मेरी शीरी भकली गो जहलवा वो न आलेसे
पीओगे वर्न आये तहय छस अमृतके प्यालेसे

हरजारी १—कोछ जरर नहीं

जलाय—अय सुलतान छजते सुलतान भुज मआइकर.

शाहुजादा—मआइ करे ? और अयसी हालतमे

अभीयात.

जजके जेजतपे तेरा हुन्नहो रअनाछ हो.

रात सुन सान हो और आलमे तन हाछ हो

सेज पुलोमी बिछी.....

जलाय—सेज ! जुहाके वास्ते छस सेज पर अंगारे जलहो, छसे
ढाकर जहन्नम के किनारे जलहो.

शओर.

हइन बाओं छसमते हंय नहस आहरकी तले.

ओक ऊपरस्तान पोशीदा हय बिरतरकी तले.

जलादा—तुजस कहर हुज्जत करेगी इसी कहर तेरा और तेरे
आपका जयना महाल होगा और यहाँ जजरन बि-
'य होगा.

દરબારી—(૧) બળ હય જળરન વિસાલ હો.

" (૨) દુરસ્ત હય જળરન વિસાલ હો.

" (૩) જહાં હુબુર જળરન વિસાલ હો.

બલાંચ—ઓ હાં હુબુરકે તોકરો, બળ ઓર દુરસ્તકે ચાકરો
અવાજકે ધરાને વાલો સરમાવ.

મુરખખખા.

જખાંકો હોરહી હયમશક હા મેં હાં મિલાનેકી,
ઔર આખોં કો હય આદત રાત મે સુરત દિખાનેકી,
બુશામદ આપલુસી જન્મ હમ વકમ જમાનેકી.
તલખ પાતહો તુમ ઇન્સાનકો શયતાં બનાનેકી.

શાહખદા—અયતો મુઝે બુર ઉઠાતા પડા !

દરબારી—(૧) તોખા તોખા હુબુર તુલામે ક હોતિ આપ લક-
લીક કયુ ઉઠાએંગે

(૨) તો કયા હંજુર હમ ખાલાઇ ખિદમતખી નખની
લાએંગે !

બલાંચ—ઓ હજીયો કે ચીચાડને વાલો અગર મેરી જગેહ તુ-
મહારી બહેન હોતી તો કયા ઉમેલી લુહી ઉઠાના
પસદ કરતે ? ઉસ વકતખી કયા ખાલાઇ ખિદમતોંસિ...

કેલીહરોન—ચુપ ઓ ખદજખાન લડકા ! બારગાહે આલીએ ઇ-
ન્હેં નાઇટસર, ઔર અરલ કાખિતાખ ઉનખી શાને
નં હેં જવાખ !

બલાંચ—હે ખિતાખ અયસીહી કારચુખરીયોંકે સિલેહોએ ! જુલ
હુધ ખિતાખ દેને વાલોંકી નાઇટ, સર, ખેખાર અરલકા
જગેહ દસ્લાલ હરામ ખચારકા ખિતાખ હોનાયા.

કેલીહરોન—હાયરે નાઇતી હે કબડેકો રહેનેદે હીલી લકકી
તુ અપને ખાપસે જવાહ દુર અંદેશ નહીં હય પ-
હેલે ઉનસે ફરીયાદત કર વો કહેં તો ચક્કી બના
અપને ધર.

બલાંચ—વોહ કહાં હય ?

કેલીહરોન—વોહ રહે ઉસ કમરેમેં (બલાંચકા કમરેમેં બના પીછે
સહજાદેકા લાના ટોમસકો ચોખવારકા.)

દરબારી ૧—યે લીજમે મીસ્ટર ટોમ્સલી આગ્યે.

કેલીડરોન—આમ્યે આમ્યે બેટીકે વાલીદે મહેરબાન આમ્યે.

શયેર.

ટોમ્સ—પડે રહેને દીયા હોના ખુદારા કયદકે ગમમેં,

મુઝે કયું ખીચ ખુલવાયા હય જન્મતસે જહન્નમમેં.

કેલીડરોન—હસ લીએ કે આજ આપ સરાપકા અન્નમ દિખા-

એંએ ઔર ફિર તુમ્હારે સરાપકા વાપસ કરદેંગે.

મુસલ્લસ.

ટોમ્સ—મેરાસરાપ ન સરપર મેરે બદા હોગા,

ન બદ દુઆઓકા દરીયા ધનર બદા હોગા,

ઉધરહી જાયગા પાની જીવર ગદા હોગા.

કેલીડરોન—અપની લડકીસે દમીયાદન કરકે મેળી બધારના.

ટોમ્સ—વોહ કહાં ?

કેલીડરોન—હમારે સરદારકે પાસ.

ટોમ્સ—અય શયતાનકે શાગિદેઈ, ફરખારકે કુન્નો, તુમ ફકત દેખતે

મેં ખાન્જરે દૈલાદહો, કહેનેકા શરીફકા આલાદ હો,

શયેર.

બડી નાપાક આર ફિસમત ગુલામોંકી લદી હોગી,

તુમ્હારે જરમકા ખુનિયાદ છુપ છુપકે પડી હોગી.

દરબારી ૨—યે કાયદેકી બાત હય કે ચિરાગકા ભી પાનીકી બુદ

ગલકર બુઝાતે હંમ તો વોહ ભી ચરચરાતા હય.

ટોમ્સ—તું હરામખોર હય, તુ નુત્કએ હયજ હય, આર કેલીડરોન

તું ભી.

દરબાર ૩—ખામોશ ! વર્ન અપની માત કરીય જાન.

ટોમ્સ—ઓ મુજ બે ઈમાન અબતો માતહી હય મેરી જન્મગીકા

સામાન અફમોસ આજ મેરી રિકાખીમેંભી ગોસ્તકે દુકડે

હોત તો એક કુન્તા ન કાટતા બોટીયાં દેખતા આર તલવે

ચાટતા અરે તુમ્હારા સત્યાવાસ જાએ હસે છોડ દો આર

હસકે બદલે મેં યે કુદરતકી બખ્શી કુછ પોરતીન ઉતાર દો.

તુમ્હારી જુતીયોં કે કામ આયગા મમર ખુદાકે વાસ્તે

હસે છોડ દો.

૧—તો ફિર કયા આહતા હય ?

શબ્દ.

ટોન્સ — બેટીકો મેરી ક્યદ નજીસસે નિકાલ દો,
 વહે બીક ઇસ ફકીરકી જોલીમે ડાલ દો,
 ઉસકે વાસ્તે દેખો તુમ્હારે પાઉં પડતા હું (ખલાયકા આગે
 ક્યર કરતે આના પીછે રાહજીદેકા બહરાએ હુએ આના.)
 રાહજીદ — પકડલો ! પકડલો ! વહે જુનુની લડકી કાળુમેં નહી
 હય આને વાલી.

અશઆર.

ખલાય — મંય વોહ નહી જો રહે જાન આખર જાએ.
 મજલ કયા હય જો દામનકા ગયર છુ જાએ
 ટોન્સ — અખ જીન્દગી જુરી હય હમેં ખુખ જય ગઇ,
 કાલ હય એલી અજાબ અગર આજ બચ ગઇ.
 (ટોન્સ ખલાયસે પીસ્તોલ લેકર એક દરબારીકો માર દેતા
 હય સખ બાકસે ભાગકર છુપ જાતે હંય બાઅદ ખલાયકો જોલી
 મારકર ખુદબી મરતા હય.

બાખ પહેલા—દિખાવ ચાથા.

જંગલ, રાસ્તા, પહાડ.

(આઇનેજકા ફીલીપ વ કટરાઇન વદાયાકો સાથ
 લીએ હુવે આના)

ગાના.

દાયા—અચ્છેસે ફુલ લાએ બાખકો ચુનકર બનાએંએ ફિર હાર.
 લે લે જો એક બેબી પ્યારે હો ટોં (૨)
 ચલો ચલો બધ ચલા, નદીપર ચલો નહીં ઘર ચલો.
 અરે હારે કરોન કોઇ ગુદગુદીયાં બેલી લેલાબચ્ચી પ્યારે હોં ટોં
 [આઇનેજકા આના ઔર સામનેસે ફરાઇજકા આના.]
 આઇનેજ—કયું તુમ ફિર આ ગએ.

અખીયાત.

આરતાને ચારસે સૌખ્યાર ઉઠાએ જાએંગે,
તિશનએ દિદાર હંચ હમ ફિરબી આહી જાએંગે.
હસમી બનકે લયના હાથ મેં કાસા ગદામકા,
સવાલ ઉસપર જુઠાઇસે કિસીકી પારસામકા,

ફરાનેજ—આઇનેજ ! બેદદ આઇનેજ !

આઇનેજ—બેદદ આઇનેજ ? ફરાનેજ ? અગર મય બેદદકિ,
અપના હથીયાર બનાતી તો લકજ બેદદ કહેનેદી હી
નોબત જબાન પર ન આતી

અશઆર.

ફરાનેજ—ચલો રહેનેદો પહે સબ નાજ હય ખવાહી ન ખવાહી કે
દબેંગે દબદબે હરગિજ ન મેરી કજકલાહી કે.
ઉછલતી હો ચહાં તક બક્ષપે એક અદના સિપાહી કે
લગી રત્યા બઢાને માહસે નાચીજ માહી કે.

આઇનેજ—અચ્છાજી તુમહેં જો.યા તુમહારી કજ કુલાહી,
મુઝે મન્જુર હય મેરા સિપાહી.

અગર અપની જાન બચાના હય તો ચહાંસે ચલે જાવ.

શએર.

ચહલ્લી પર શરકે આના હિનરકા ખુબ નહી.

નજર બચાકેલી ચરગમ યા વોહ ફુલ નહીં.

ફરાનેજ—દેખ મેરા કહેના માન.

આઇનેજ—વર્ના કયા હોગા !

ફરાનેજ—તો પહે યાદ રહે કે લેડી કેલીડોન લેડી ફરાનેજ હોગી
યા કુછલી ન હોગી.

શએર.

કહંગા મટ્ટી ખરાબ તેરી હજાર ફિરકો કુજુર કરકે,

ન સુલ સલામત રહેગા હરમિજ જામરસે કારકો દુર કરકે.

ફરાનેજ—જાજા મુજી જો તેરે જીમેં આએ કરલેના. (આઇનેજ
જાએ હાથા ચાર લડકીકે જાતી હય.)

મુસલ્લમ.

ફરારેજ—વફાકે જો અમમેં આહિર હુઈ જાતી હો જામેસે
ટકેકી ઓઢની ઐાર જરકશી જરરી અમામેસે
કે લુંગી ખન્જરૌકા કામ હે કાગજ વખામેસે

શયેર.

ચિરામે આરજુ હોને દીયા હય આજ ગુલ મેરા,
તુમે દેખુંગા મય ઐાર દેખના નાદાન જુલ મેરા.

ગાના.

સારી શેખી સારી આનતાન, અજ તુ હય જુરર કાઇ દિનકા મહેમાન
મેરે આગે મું કરે જખાન કયા મળલ કીસીકી કયા ખીસીકી જાન
જના કયસા નામ ઐાર નશાન ચાલ ઐાર ફરેખસે મિટાઉ બનરે
આસમાન પીકા તેરે કરકે બદગુમાન ખારમેં મિલાઉ 'હે વફાદરી

(ખત લિખના) મીસ્ટર ફેલીડરૌન મય સખત ત અજજુખ
કરતા હું કે તુમસા જી અકલ શખસ અપને ઘરસે ઇસ તરફ લા
પરવાહ હો જાએ ઐાર મુતલક ખખર તક નલે જળકે ઉસકે ઘરમે
ફરારેજ નાખી શખસ ઉસકી ઇજત લે રહા હો શાયદ તુમ 'હે
કુકરા ન સમજો તો ખુલાસા લિખે દેતા હું કે જીસ ઐારતકો તુમ
ઇસમતદાર સમજતેથે વોહ તુમ્હારી અદમ મૌજુદગીમે ફરારેજકે
હાથ અપની ઇસમતકા ખજના ખેચડાલે ઐાર તુમ કો ખખર તક
નહો ગયર કામસે શાદી કરનેકા નતીજા દેખા ઐાર ખુસસન મુઝ
કામસે કયા તુંમ નહી જાનતેથે કે મુર કૌમકી આરતે ખરાબ હોતી
હંથ અગર લિખનેકા યકીન ન હો તો ખુશીયાં તૌરસે આકર દેખ
લો જુઠ સમ માઅલુમ હો જાએગા.

આપકા “ વફાદાર ”

આખ પહેલા—પરદા પાંચવા.

અગલા મહેલ.

(કેલીડોસ્કોપના હાથમે ખત લીએ હુવે આના.)

કેલીડોસ્કોપ—ખુદા બરખાદ મટી કરદે ઇંસ ખુંખવાર કાગજકી,
કે બરકી દો ગમ દિલ ઐર જીગરકે પાર કાગજકી,
ધંધર હય તેગ લોહેકી ઊધર હય ધાર કાગજકી,
નજર આતી હય લેકિન તેજ મુજકે ધાર કાગજકી
જો રહે કાટે કરે મજરહ ઐર મજરહ કે દુકરે,
અગર રહે કાટપર આએ તો કરદે રહે દુકરે
(આના ચોબદારકા)

ચોબદાર—હુજુર પાદરી સાહબ તશરીફ લાએ હય, અગર હુકમ
હો તો અદર આવે.

કેલીડોસ્કોપ—આને દો (ચોબદારકા બના પાદરી સાહબકા આના.)

પાદરી—ફરમાઇએ કયું યાદ ફરમાયા ?

કેલીડોસ્કોપ—મય આજ અપકો મહતાયકે બદલે આદતાબમે
દાગ દિખાઉંગા સન્દલમે દારપીનકી બુ મુંઘાઉંગ

પાદરી—ખયર બાશદ.

કેલીડોસ્કોપ—લીજીએ ઐર ઇસે દેખીએ, અગર શેરનીકા ગીદડકે
પહેલુ બ પહેલુ દેખના હો તો ઇસે દેખીએ, અગર
મેરી પાકદામન બીબી કે એ અમાલોંકા ફાદુ દેખના
હો તો ઇસે દેખીએ ઐર રહે બતલાઇએ કે રહે સુ-
રખીસે લિખનાથા યા સિયાહીસે, રહે મેરે ચકીનકા
ખુન હય યા ઉસ મેરી બીબીકા.

(કેલીડોસ્કોપના પાદરી કો ખત દેના.)

પાદરી—રહે ખત કિસકી તરફસે આયા હય ?

કેલીડોસ્કોપ—ન માઅલુમ કિસ બન્દએ ખુદાને કુંએમે ગિરે હુવે
કેલીડોસ્કોપકે લીએ જન્જીર લટકાઇ હય.

પાદરી—કયા ફરારેજને રહે ધર ધાલા.

—ફરારેજ કાન ?

પાદરી—વહી મુર કરારેજ ! અપને ખતમે કયા પઠા ?

કેલીડરોન—ઉફ પઠ કરભી ધ્યાન ન રહા.

પાદરી—(બુદ્ધિ) અભી તો કયા હય અળ હોંગી જીસને મેરી ભતીજી બ્લાયકી છસતમકો ખાકમે મિલાના ચાહા વહે વહી પુરદગા ઝો દાગલ હય મેરે હાથમે વહે ખત નહી હય બલકે દુશમનકી બરબાદીકી કલ હય.

કેલીડરોન—અચ્છા પાદરી સાહબ કહિયે અવસી હરામકાર ઐર તકા કલ કરના અબળ હય યા સવાબ ?

શબ્દ.

પાદરી— જાજમ નહી યાગીન જને ખદ સિદ્ધાતપર

સૌ સૌ ફરેખ કરતી હય 'હે ખાત ખાતપર

કેલીડરોન—તો કયા ઉસમે ઉસ પાછ કરારેજકા કુસુર હય યા મેરી બીવીકા.

મુસલ્લસ.

પાદરી—ખુનિયાદ અગરચે મુરને હય કલી

કળ જુર્મસે આમનેજ ભી હય ખાલી.

મસલ મંશહુર હય એક હાથસે બજતી નહી હરગીજ તાલી.

કેલીડરોન—ખયર છંસ મુસીખતકો સરખર ફઠાના મેરા ખતી કાર હય ગયર મજહૂબ ઐરતસે શાદી કરનેકા વહી અન્નમ હય મય આજહી જાકર દેખતા હું અગર છંસ તમકી પાક ગાંઠકા કસીસે નાપાક નાખુનોને ખાલી હોંગી તો છનગુલ છરોકા જવાબ ઉસી પિસ્તોલકી જોલી હોંગી

શબ્દ.

કીયા હય જીસને મુઝે પશેમાં દિખાઉંગા ઉસકો સયાર ઉસકી કળ. કરેખી જો કામ આપના તો પીઠ ઠોકેગી ફયર ઉસકી

(જના કેલીડરોનકા)

પાદરી—ઝો નાપાક કેલીડરોન.

શબ્દ

કિસ જોકમે ચલા હય તોપંજ નિકાલકર,

મુંઢ દેખતા નહી હય મિરેખામે કાલકર.

ઔરનોકે દલાલ, છનાકે ઢેકેદાર તુ મેરે હાથસે બચ કરકહાં જા
સકના હય ચલ તેરા સાથાભી તેરે પીછે પીછે આતા હય.

(જાના પાદરીકા)

ખાખ પહેલા—(દખાવ છઠું)

મકાને કેલીડરોન

(આધનેજકા ગાતે હુવે આના)

ગાના.

આધનેજ—

બગીચા બસાધરે બલમાને માલન કારન
કાંટોછી ડાલી આલી ગરવા લગાધરે—બલમાને
સજનકેસર છાધ જવાની જોખનવાકા હય જોર,
પલપલ હિંત સુલ બદનમે..મદન કરે હય શોર રે..હા—સજની
પી બન શીકી બહારે જવાની બનમે નાચે...મેર. બગીચા.

(આના દુરારેજકા)

દુરારેજ—આધનેજ મેરા કહેના માન મય તેરાપુરા પુરા બન્દો—
બસ્ત કરચુકા હુ તેરે મોહરકે કાન કાગજકી જખાનસે
ભરચુકા હું.

આધનેજ—વા અલ્લાહતો કયા કોઇ ખત ખુઠા લિખા હય ?

દુરારેજ—હા.

અખીયાત.

ડાલે હંચ ખત બેજકે મએરેફત યકીનમે,
આતશ લગા ચુકાહું મંચ છલ મેગજનમે,
દુનિયામે અબ ફિકામા હય તેરા નદીનમે,
અબ હય જમેહ બગલમે મેરી વા જમીનમે.

તેરે પાસ્તે વહી બહેતર હય કે તુમેરે સાથ ચલ નિકલ.

આધનેજ—તેરે સાથ ચલ નિકલું ?

ફરાંરેજ—હાં મેરે સાથ ચલ નિકલ.

આધનેજ—બા બા.

મુસદ્દસ.

ગેરે દિખલાએં ગે બનકર રસ્તમ,

ગમગા એંગે નહરગિજ મેરી ઇસમતકે કદમ,

હૈ તો કયા સરપે પડે મેરે અગર તેગે દોદમ,

મન ન આનમકે સરઅજ ખતે વફા બદારમ,

ગરમે પય જન્દ જુદા ચુકલમ અજબન્દ અજબન્દ

ફરાંરેજ—તો મય દુસરી તરકીબ અમલમેં લાઉગા, જસકા તુમે

ધુમડ હય ઉસીકો બાકમેં મિલાઉગા.

આધનેજ—આ ફરજકા.

અશીઆર.

ખુજલા રહે હો હાથતો ઇસ સરકો તોડના

પર ઉનકે સરપે હાથ ખુદારા ન છોડના,

ફરાંરેજ—ન તુ કાનુને કુદરત જાનતી હય આર ન નેચરકો,

જળા કરતી હય જળ તકસીરકી મિલતી સગ્ન કરકો

આધનેજ—નહીં ઉનકે એવજ મુઝે કલકર.

ફરાંરેજ—તુજકો કતલ કરંગા તો ઉસકે સોગમેં સિયાહ લિખાસ

કૌન પહેનેગા ?

આધનેજ—યા અદલાહ.

મુસદ્દસ.

મંય દેખું કુખના જળ અપની કિસમત કે સિતારેકા

ધલાહી સાંસમેં દમ ખમ મેરે હો જાય આરેકા,

મગર ઇસ હાથસે દામન ન છુટે મેરે પ્યારેકા.

કેલીડોન—(અંદરેસે) દામન મેરે પ્યારે, ઠહેરજા ખખીસ.

ફરાંરેજકા આવાજ સુનકર લાગના આર જિ

કુદજના, કેલીડોનકા ફાયર કરતે હુવે

પીછે ખિડકીસે ફદ જના આધનેજકા ખિડકીસે
ગાંકના.)

આખ પહેલા-દિખાવ સાતવાં.

પહાડ જ ગલ.

(ફરાંરેજકા આમે ઔર કેલીડરોનકા પીછે પુલપર દોડતે હુવે
નજર આના આધનેજ દાયા ઔર બચ્ચોકા ખિડકીસે દે
ખના ફરાંરેજકા જખ્મી હોકર ગિરના. ઔર જખ્મકો
રમાલસે પુછકર ખુન ભરા રમાલ ફેંકદેના પુલકે નીચે
આકે).

ફરાંરેજ—અધર મુછ મંચ ફિર તુઝે દેખ લુંગા (સંગડતે હુવે
જના આના કેલીડરોનકા)

કેલીડરોન—નિશાના કારગરતો હુવા.

આધનેજ—ખારે કેલીડરોન.

શાયર.

ખોમ તમામ શાને દિલેરી જુનુનમેં.

ગોતે દીએ હંચ તેગકો નાપાક ખુનમેં.

કેલીડરોન—આધનેજ ખદિરા તૌરપર ઇસ ખુનકો નાપાક બતા-
કર ખુદાકો ઘોકા નંદે, તેરે નજદીક યહે ખુન પાક
હય ઇસે સંઘ ઇસમેસે મુહબ્બતકી જુ આએગી જો
તેરે દિમાગકો ફરહત પહોંચ્યા એગી.

આધનેજ—(ચોંકકર) હંચ ફરહત પહોંચ્યાએગી ! કટ જાય વોહ
નાક જો ઇસમેસે મુહબ્બતકી જુ સંઘાએગી ફટ જાય
વોહ દિમાગજીસે યહે ફરહત પહોંચ્યાએ.

પોન—હોગા અમસાહી હોગા.

શયેર

જો ગુલ ખિલાએગી વોહ ખિલાએગી દાગ બી,
 રહે નાકતો કરી હય ફરેગા દિમાગ બી.

આધનેજ—હય વફાદારીકા રહે બદલા ? રહે જરા સચ્ચારી.

કેલીડરોન—

શયેર

રહેજો મયરકી હોકર કશં ફિર મયલી પ્યાર ઉસસે,
 મગર જલતા હો સર તેરા તો સુલગાઉ સિગાર ઉસસે.

આધનેજ—ખયર અગર આપ મેરી માતસે ખુશ હય તો ખુશીસે
 એક વફાદાર ખીવીકા માર ડાલો મગર યાદ રખો ઉસકે
 બાઅદ યાદ કરકે રોવગે પચતાવગે

કેલીડરોન—તુજે જુબહ કરકે પચતાઉંગા કબી નહી હરમિજ નહી

શયેર.

કબી નરોઉં મેરીજનપર હામર બને,
 ચરાગ લીસે બને જો તેરા મજબૂર બને.

આધનેજ—અરજા બોલે રોહર ખુશકે લીએ છતના કેહેદે કે જા
 તુએ ખુદા બખ્શે.

કેલીડરોન—તુએ ? ઔર ખુદા બખ્શે ? તુઝસી હરામકાર મુરદાર
 કેા ખુદા બખ્શે ? સુપ જાની બદકાર ?

આધનેજ—ખયરમય જાની સહી બદકાર સહી મગર રહે લડકા
 માઅસુમ હય, અગર રહે અપની માકી જોડકો યાદ
 કરે તો અપની જોદમે જાહલાના.

કેલીડરોન—રહે ! ન મઅલૂમ રહે તુઝએ હરામ કિસકી ઔલાદ
 હય, ઇસલીએ દેખ રહે તુઝસે પહેલે જહન્નમકો
 રવાના હોતા હય. (ગોલીસે લડકેકુ મારના),

આધનેજ—ખુદાયા ઇતશાફ !

કેલીડરોન—મકકાર ફાહેશા તુબી ઇસકે સાથ રવાના હો જા
 (આધનેજકો ગોલી મારના).

दाया—उह भुदा जयाना

केलीडरोन—जस ठेकरना (दायाका छोटी बडकीका लेकर जाय-
ना केलीडरोनका डिसके तअककुण मे कयर करते हुवे
जने याहना पादरीका आना और सवीज दिजाना).

पादरी—जस जयरदार (केलीडरोनका ठेकर जना)

टेमला.

जाय पहेला जत्तम.

भाष्य दूसरा—दिखाव पहेला.

अथशगाह.

(शहजहादा मये डेलीडरोन वहिगर साहेब दरबारी
घांके जयडे नजर आना).

गाना.

मानवीयां ज्योयो ज्योयो,
होनिजरातो हम लेने हंय डे ज्यो छन्का मोल
क्यसी हय मनकी मु हंये, कहे होतो जरा छु हंये,
कपमी हय मनकी मु हंये, कहे हो तो जरा छु हंये
कीमत ले। पुरी पुरी पर धुपटवालो जाल

शेअर.

शहजहादा—मज्ज आना नहीं कुछ अज्जतो छनके नाय जानेमें,
कहां मज्ज आना अजर हो अकही शय रोज्ज आनेमें.

मा जहोलतकी पुशीथी के तमाम थीअटरकी अकटरसें बुलाछ
जअं, और वाह अपना कमाल मअं जमाल दिआअं.

डेलीडरोन—हुजुर मयने जहोलतकीया हय और अक आदमी
फिर रवाना करता हुं (डेलीडरोनका जना अक पोली-
समेनका आना).

पोलीसमेन—हुजुर मुजअिरने जगर ही हय के वजुरे अज्जम
साहजने आज रो पुन कीअे हंय याअनी अ-
पनी जीवी और लडकेको मारजाला तहकीकात कर
रहा हुं मगर हिनोज पता नहीं मिला हय.

शहजहादा—अरछा जव पता लगाकर जहद छितिलाअहो.

पोलीसमेन—गुलाम आहाज अर्ज करता हय (पोलीसमेनका
जना आना पाहरीका.)

पाहरी—पुदावन्द यमुअ हीन और छमानकी हिकानत करे त-
माम मिरजअों और यतीम जानोंकी रीपोट आ मुकी

મગર વજીરે અચ્ચમ સાહજીની લડકીકા કહી પતા નહી
 રાહુબાદા—અચ્ચા આપ તશરીફ રખો મય મંય ઇસ કિસ્સેકે
 ઔરબી છતમીનાનસે મુનુ ગા. (નાટકકે ડાયરેક્ટર કા
 મએ એક્ટરસોફે આના.) અચ્ચા હમારે મો.અ.જ.જ.જ
 મહેમાનોકી તઅરીફ કરામ જાય. (એક તરફ જાયકાગના)

પાદરી—(ખુદસે) બહે મો.અ.જ.જ.જ મહેમાન.

મુસાહિબ—હુરબુ! આપ પ્રિન્સિપલે ટ્રાંકલ કમ્પનીકે ડાયરેક્ટર
 હય વાદહો એક્ટરમે આપકે યહાં મુલાજમ હય.
 આર આપ મિન્ટો કપની કે મેનેજર હંય, આપકે
 યહાંકી ઇસ એક્ટરમે ને " એક્ટર નાઇક ટાટ "
 મે " રો.મમેન " કા પાર્ટ બે મિસ્લ અહા ફીવાયા
 તમામ શહેરમે સાહરત હો રહી હય.

પાદરી—મુદા ખયર કરે.

રાહુબાદા—અચ્ચા રાઝઅ રહે (એક એક્ટરસકા ગાના).

ગાના.

એકદેશ—તુમ આના મેરી ગલીમેં દરસ દિખલા જના,
 જન મેરી કસમ તુમ આના તુમ આના.
 જરા સયનોસે નયનોકે મારે કે કિરતડપા જના—જન
 સીટી બગ્ગકે મુઝે પહોંચાના પયગામ.
 દેખે કોઇ આને વાલા, તાંડે કોઇ જાનેવાલા,
 તો કુછ દેકર ખુતાખાલા જરા કતરા જના—જન

રાહુબાદા—બોહ લેડી કિસ અખાડેકી પરી હય.

ડાયરેક્ટર—હુ.જુર 'હે ગયબી છમદાદ મેરે હકમે નાજુલ હુમ હય.

રાહુબાદા—અચ્ચા ઇસે ગાનેકો કહો.

ડાયરેક્ટર—અહોત ખુબ ટપરેજકા ઇચ્છેમે ગાના)

ગાના.

ટપરેજ—મી નાલસ એન્ડ બાયજ

બાયજ ડોન્ટ યુ થેન્ક દી ગર્લસ

નાઇસ એન્ડ ફાર એની થેન્ક (૨)

સે બાયજ ડોન્ટ યુ થેન્ક દીધર મલ્સ

નાઇસ એન્ક ફાર એની થેન્ક
 એન્ડ ડીયર લાઇસ લાઇક હીસ 'નસ
 હિરરોજ બડૂસ બેથડ મન ડયુ
 વડીન્ગ ટોલી ફિરડ, હાઉ કાન યેરીસ્ટ
 નાઈ ડોન્ટ યુ થેન્ક, વે આર ફાર હુ ગુડ ફાર યુ

કેર્સ.

ઓહ ! ધી ગર્લસ ઓહ ! ધી ગર્લસ એન્ડ ધી બોયે જ
 યસ ધી બોયજ. યુ વલ ફાઇન્ડ દીમ હુ ગિડર
 ડાન ઓલ સેટ્સ ઓફ પિરફ પેગો કિસ કિસ
 મસ વેગો કિસ કિસ
 એન્ડ પેસિકેજ, એન્ડ વે સ્પોન્ડ એન્ડ વે સાઇ
 ઓહ નોટ બેથેજ ફાર દી બોયજ ઓર મન
 આર મન લો ૧૬ ધી ડીયર લીટલ ગર્લસ
 એન્ડ ધી ગર્લસ આર મન લો ધી બોયજ

- ૧- મં ગર્લસ ડોન્ટ યુ થેન્ક મી બોયજ
 ના ઇસ એન્ક ફાર એની થેન્ક
 મ ગર્લસ એન્ડ દ પ્રેડી ટના બેજ
 નાઇસ એન્ક ફાર એન થેન્ક
 યુટ વ એક પસા બિગ મોસ્ટીસ
 હુ વચ આનર તપસ આર પ્રેરડ
 આરમ ઓર રોન્ડ મલ કાર્ટ
 મન બજ નો સ્વીટ હુ સ્વરટ ઓહ
 ડોન્ટ મી લેડીઝ હુ બી ફેરડ.

શાહનશા—અચ્છા જાન હરબ બહરબા મનઆમ દીવા નમ.
 (પાહરી બમમર અચ્છા જાનના)

શાયર.

પાહરી—લલતનતકે કામરી નાજન કહાં,
 અમરી મહરનસે તુમે કુરસત કહાં

प्राप्त दुसरा-दिवाव दुसरा.

4131.

(ପ. ୭୨ ଓ ୭୩ ପାଠକା ଖାତା.)

ସଞ୍ଜ-ଏକ କାଳ ନାହିଁ.

अभीयात.

भुवनेश्वर जिनने जुटे हुकमरानी के भण्ड
 अथवा जोक जोशमे लेंगे उन्हाणी के भण्ड
 कथुं के पहोया हय मसाफिर आपनी मन्त्र लहे करीय
 किस्ती अ उमरेर न पहोया हय सादिलहे करीय

मेरा भगवा दया के अपने काम काका आर्ज अपने मेरे
हैरी के सर पर गपट्ट

प्रश्न—एक मेरा भी पक्षी शराब का दम है अपने सर पर
 अपने अंश के साथ है मर पड़ रहा है

प्रश्न-२—देना की शादीम हुआम प उ ना छानीमानहो।
उत्तर—यही प्रमाण है कि देना ने शादी नहीं की।

પ્રશ્ન—૭૦ મંત્રબળી જેમના હા હા પામ્યે એ પાપા પનાઉ તે
મનનીનાનહે.

પ્રશ્ન-૨ - મેં જાણ્યું છે કે હો-બી કી શાદી કાકરર ખેડી લોકોએ
કેટલા કિલો ગ્રામીન પાસે થય ?

प्राग्—मुझे तो पसन्द है अगर छोटे कुत्तुरका मनशा दरीया
है न मजे.

વળ.૨— જો તુ મ અમજા આર તુમલી અપને જેમસકે લીએ
તમ પીઝ કરે.

(हिनांका जगता जुयपट और हेनरीका आना और दहनी तरफ
अठपना, आअहके जेठम और मेरीका आना और आअ
तरफ अठपना).

અશીઆર

श्रुतियुक्त—आगे पहली कुंते पीछेका हटाने हय कदम,
कांपता हय हिल मेरा और लड़.पडाते हय कदम;

હે-રી—જમ પાઉં ધસ જમીનકો પયચાન જાએંગે.

તુ જો કહેગી ફૈરન ઉસે માન જાએંગે

મેરી—આગે બઢતી હુંતો પીછેકો હટાતે હંય કદમ,
કાંપતા હય દિલમેરા ઓર લડ ખડાતે હંય કદમ.

જેમ્સ—જુટે ટેરે જમી ટો જો પહેચાન જાએંગે,
તુ જો કહેગી ફૈરન ઉસે માન જાએંગે:

માના.

ચારો—પરાયા રહે નહીં સમજોજી ચમન અપના,
પરાએ બાગકો સમજોજી ચમન અપના,
પરાયા રહે નહીં સમજોજી ચમન અપના
પરાએ માલસે સમજાલોજી મન અપના
હમારે ગુનશનટી ક્યારી ક્યારી, રહે બેલે રહે ફૂલવારી.....
રહેશે શોમં ગુલ કારી રહે બંગલે ભારી ભારી
જાન રહે દહન અપના પરાયા રહે નહીં સમજોજી ચમન અપના
હમ રે ગુનશનટી ટેયારી ટયારી રહે બંગલે ભારી ભારી
સબ પર હય કુડ મુઠારી જો ચીજે, હય સરટારી
જાન રહે દહન જાના પરાયા રહે નહીં સમજોજી ચમન અપના
બાવારી ન રાજી,
બાવા હંમે ટરાડાજી,
હોગે પશેમાન
કોન ?
હમ
કોન રહે ધ્યાન
હોગે હસકાન
કોન ?
હમ
નહીં મેરી જાન
ન હંલો હગિજ, ખટકેમે મન અપના. (ચારોકો જાના)

બાબ દુસરા—દિબાવ તીસરા.

શહબાદેકા મહેલ
(કેલીડોસ્કોપના આના).

રૂબાઈ.

શહબાદા-- ખુદાકા શુક હય હરશ હય જુદા કામિયાબીકા,
ન અપને કામમેં ખટકા રહા અબ લાજનાબીકા
નિહાયત મુજતરિબ હય દિલ મેરા ટપરે, જોકે ખાતર,
મદાવા કીજીએ અબ જલ્દિલકી ઇન્તેરાબીકા

કેલીડોસ્કોપ--મેરી રાય તો રહે હય કે આપ ટપરે જકી મુદાબત
સે હાક ઉઠાએ

શહબાદા--કયુ ?

કેલીડોસ્કોપ--કયું કે ટપરેજકી મારટીનકી તખીઅત આપ હમ
ઔર વાહ કિર આપકા ભાઈ હય

શહબાદા--મારટીનકો ટપરેજકી ગાહ હો તો ખસ આજહી
શહરસે નિકાલહો, ઉમે ઔર ઉસકી ઈન્જકો સરહદી
ઇન્તેગમકે દિલેસે ટાલહો. (ગાના શહબાદેકા)

કેલીડોસ્કોપ--અબ કયા કીયા જાય અગર મારટીનકા ખયાલ કરતા
હુ તો અપને ઓહરેકી ખયર નહીં સખત મુસ્કલ હય

શાયર.

હય પુર ખતર દોરાહા કયું કર કદમ પઢાઈ

કિસમતસે આપડે હય દો કિશ્તીયોમેં પાઉ,

ખસ કુછ નહીં જો જીમે આયગા વોહ કરગા અબ મુઝે
પુછને વાલા કૌન હય ? (આના મારટીનકા.)

મારટીન--કયુ મેરે મહરબાન કુછ મેરા જુક આયા.

કેલીડોસ્કોપ--હા જુક તો આયા યા.

મારટીન--કિર કયા હુવા ?

કેલીડોસ્કોપ--મગર શાહને કતઇ નામનજુર કીયા.

મારટીન--ના મજુર કીયા ? કયુ ?

કેલીડોસ્કોપ--કહેને લમેકે મંચ અપને બાહકી શાદી એક બાબરી

ઔરત નાચને ગાને વાલીસે કરાઉં કયા શહનશાહીયેંકા
કાલ હય.

મારટીન—યહે પાખન્દી યહે વજઅ તો મેરે લીએ જાંજલ હય.

કેલીહરોન—મેરી રાય તો યહે હયકે તુમ ઇસ ખયાલકો છોડદો.

મારટીન—હરગિજ, નહી કયા મંગ ટખરેજકા ખ્યાલ છોડ દું?
મુમકિન નહી આપહી કુછ ફિક કીજીએ.

કેલીહરોન—આપકે વાસ્તે અગર મેરી જાનબી કામ દે તો મુઝે
ઇન્કાર નહી, મગર જાન દેનેસે કામ ચલતા નહીં
તુમ્હારે લીએ હુકમ હો ચુકા હય કે રપેનકી સરહદ
પર મયે ફોજકે જાવ ઔર દુશમનોકો હકાવ.

મારટીન—બહોત મુનાસિબ.

કેલીહરોન—ફિરયન્દરોજકે પાઅદ મય ખુદ ટખરેજકા લેકર
વહાં મોજુદ હોઉંગા, ઔર આપકી શાદી વહીં કરદુંગા
મગર જાતે વકત એક ખત દેના જીસસે ટખરેજકા
દેખકર ઇતમીનાન હો ઔર મેરે માથ આનેસે ઇન્કાર
ન કરે.

મારટીન—બહોત ખુબ મંગ અબી જાતા હું ઔર વસીયત કર-
તા હ [જાના મારટીનકા શહનશાહીયા આના.]

શહનશાહી—અબી વહાં મારટીન આયાથા ફિર ઉસને કયા જવાબ દીયા.

કેલીહરોન—ઉન્હોને મન્જુર કર લીયા ઔર વોહ કલહી વહાંસે
રવાના હોને વાલે હંય.

શહનશાહી—બહોત ખુબ કયા ?

કેલીહરોન—સિફ ઇતનાહી નહી, બલકે ઉસકે ઔરલી ખુશામદકા
મસાલેહા લગાયા હય, મારટીન ઔર ટખરેજકે ફાંસ-
નેકે લીએ એક જાલ તૈયાર કીયા હય.

શહનશાહી—વોહ કયા ?

કેલીહરોન—જીસ કમ્પનીમે ટખરેજ મુલાજમ હય ઉસીમે મા-
ગીલાન નામકી એક એક્ટ્રેસ હય. બસ ઉસસે
આરેજ મેલ જાંજ કીજીએ, ઔર ઉસકે જરીએસે
ટખરેજકા ફાંસીએ ઔર આપ હમેશા મારટીનકે
લીઆસમેં જમા કીજીએ.

શહનશાહી—બહોત ખુબ

કેલીઠરોન—અસ ઇસ જરીએસે મારટીન બદનામ હોગા, ઐર
આપકા કામ હોગા. (ગના કેલીઠરોનકા)

રાહુ જાદા—અસ કુછ પરવાદ નહીં અગર અયસે પાંચસો મારટીન
મારે જાએ તો મુઝે કુછભી પરવાદ નહીં.

ગાના

જ્ઞાન જીએ કામ જાએ જીએ, મુઝે કપા દય મેરી બસાસે
અયસી આતોડી મર પરવાદ, હું કામ દીવાના કયા ?
હો જાં દિયાની પર કદત જાયાની ના મહરબાની
શામો શાદર મુદામ ગમ ખાગી જાનિમાગી ચદા નય જરદી
આગી બેબારી દય, સુદ રોખી મારી દય, નાની નામેદારી દય
કમતરો ખમતરડી
દુનિયામા જીકા મરના, ઇત આતોમે કપા રના 'અસ
અસ અપની રો પોં બરના, ઐર અપનાલી મનવ' કરના

ખામ દુસરા-દિખાવ ચૈથા

મ.હેલ

(ફરારેજકા ઐરતકે લિખાસમેં આના.)

ફરારેજ.—(ટબરેજસે) આવ આવ કયા આગમં ? આવ જુતે કે
બન્દ ખોલ હું આજતો પસીને પસીને હો ગમ !

ટબરેજ.—નહીં તુમ મેરી જુજુર્ગ ઐર માંકી જગેદ હેકર મેરે
જુતે કે બન્દ ખોલો મંચ ખુદ ખોલે લેતી હું.

ફરારેજ.—નહીં બેટા તેરા દુસ્મન તેરી વજબ તેરી જ્ઞાન ઇસ
કામકે લાયક નહીં.

ટબરેજ.—તુમતો અયસી મુઝપર શકકત ફરમાતી હો ગોયા માસે
જયાદા ચાહતી હો તુમને મેરે સાથ વેહ બરતાવ
કીયા હય. કે પહેલી દાયાકા ખમાલ દિલસે જુઝા દીયા

ફરારેજ.—(મારટીનકા આતે દેખ) બેટી મારટીન સાહબ તસરીક
લા રહે હંચ.

(દરારેજા અંદર જના ટપરેજા ઇસ્તેકબાલકો જના
દોનોકા બગલખીર માતે આના).

જાના.

ગહ તકત હું તે હારી લગમે,
ચુમું જો તલવોકો નેનસે અપને;
પલકે ચુમેંગી દધ મારી પમમે.
જેયું રલાઓએ નેહ લખા કે,
હમ રહે હસેંગે નરનારી જમમે.

શએર.

મારદીન—આયા હું તુમસે મિલને અજબ ઇજતેરાખમે,
યેક પાઉં હય જમીનપર ઔર યેક રિકાબમે;

ટપરેજા—તો કયા રહી જનેકા ઇરાદા હય.

મારદીન—મજબુરી રપેનકી સરહદપર મએ ટ્રેજા જનેકા કુકમ
હુના હય.

જાના.

ટપરેજા—જોખન બાલારે જોખનવા ચાલે કિરસે તડપતી છોડ,
અખ આખોમે નીદ ન આવે, જવો નહીં મુંહ મોડ;
મુજે લખલો નહાર નહીં આવે કરાર, નહું જરો નજર,
રહે અશકેકે તાર.
મમે દુરીસે હાર, જઉંજેરે મંજર, ફેકે અહો નાલે
ચાલે કિમ્પે તડપતી છોડ.

ફિર આપ મયદાને જંગસે કબ વાપસ હોંગે ?

મારદીન—જબ ખુદા લાયે.

શએર.

ટપરેજા—તુમતો તડપતા છોડકે મયદાનકો ચલે,
કુછ બદોખસ્ત દિલકી તડપકાબી કર રલે.

મારદીન—બદોખસ્ત છતમીનાનસે મયને અપના એકદસ્ત ખતી
પરચા વજરે આજમે સલતનત કેલીડરોનકો દીયા
હય. વોહ તુમહેં મોકા પાકર ફારન લે આવેગા
ઔર વહીં ઝિરજમે નિકાહ પઢાવેગા ઉસકે સાથ

જાનેમેં .ઉ.જર ન કરના.
 રૂબરૂજ—કહી નહીં, ખુશીકે સાથ આઉંઘી.

ગાના.

સાદમાન જાઓ જાઓ દિલદાર.
 આવો મોરે છેલ ડાર તોરે મર બૈયાં, મિલજૈયાં,-
 ઓ સયાં

કૃત્ય.૧.

જસતરહસે જનતે હો મેરી જાન ફિરઆના.
 જ્યુ પુશત દિખાતેહો યુહી રખા દિખાના.
 વા રખના મેરી યાદ કહી ભુલ ન જના.
 સોજો ગમેં પ્રકંતસે મુજે યાં ન જલાના (જાના દોનાકા)

બાબ દુસરા—દિખાવ પાંચવાં.

— ❀❀❀❀ —

અગલા મહેલ.

(પોમ્ટ કા મએ, જેમ્સકે આના.)

પોમ્ટ—રંગ લાઇ હય બિલેરી.

જેમ્સ—આપ બટાટે બી હંપ યા યુહી.

પોમ્ટ—અબે ગમે કે અચ્ચે ભલા સરકારકો પિદમનગારસે કયા
 મતલબ?

જેમ્સ—ટો મંચને ટયા ટીયા.

પોમ્ટ—રંગ લાઇ હય બિલેરી તુજે હેનરીકી તરહ બાહિરકી હવા
 લગ ગઇ હય તીન રોજસે કહાં ઝક મારતા હય.

જેમ્સ—બાવા જાન.

શાયેર.

આપ અન્ડરટી હવા બટાટે ટો મંચ મનજુર ટરટા

બાહિરટો મંચ મકમ બી નહીં ઢરટા.

પોમ્ટ—કહેરજ દોતીન રોજમેં નાનબાઇકી લડકીકે સાથ લાદી કર
 દેતા હું.

જેમ્સ—નહીં બાવા જાન મંચ શાદી નહીં ટર સકતા.

પોમ્ટ—ચુપ રહેા ઉલ્લુ કહીંકા.

જેમ્સ—બાવાજાન જિલ્લુ નહીં ઉલ્લુકા પકા કહેા મડર ભડીયારીસે
શાદી નહીં ટર સકતા.

પોમ્ટ—વોહ મોચન હય.

જેમ્સ—વોહ ભડીયારન હય.

પોમ્ટ—અરે ભરકા નકશા કોઇ દેખેગા તો ગુરગાબી બનાએ
જુર.

જેમ્સ—અરે ભરકા મુંહ કોઇ દેખે ટો કહે ટનુર હય ટનુર.

ગાના.

દાનો—ખ્યાલ લાયા હય જાકે મોચન, ચલ હહ હહ હહ.

ભડીયારી હય કુટા બરતન, જીહ છટ છટ છટ

અનસી કુલડપે વાર તન મન; અરે થુ થુ થુ

ભડીયારી બી તો હય ભંગન, અ.ખ થુ થુ થુ

મેચન, પી ચાલપર મફકે હો આર બજહારી,

સીનપ નાક કર જુટટે આરી મારી

મુઝે ભટા નહીં પરે જાગનહીં કુચ જાટા નહીં ભડીયારીસે

ધ્યારી હય ગેચન, ચલ હટ હટ હટ

(દેનોકા જાના આના વજરકા)

વ.જર—અરે જેમ્સ આ જેમ્સ.

જેમ્સ—દા.જર હુવા હુજુર.

વ.જર—ન ગાડી ખાનકા કહે દે કે ચાર ખજે ગાડી તૈયાર રખે

જેમ્સ—ખહોટ અચ્છા સરદાર (પોમ્ટકા આના જેમ્સકે ધોકમે
વજરસે કહેના.)

પોમ્ટ—કયુ ખે ઓ મધેકે બચ્ચે

વ.જર—હય કયા હો ગયા ? ખગલ તો નહીં હો મચ્ચે ?

પોમ્ટ—મ.આફ કીજીએ સરકાર મંચ તો હરામી જેમ્સકો કહેનાચા.

વ.જર—ખયર.

પોમ્ટ—કદાં ગયા હય વોહ શયતાન.

વ.જર—જરા અરતબલ તક બેળ હય.

પોમ્ટ—કયા હુજુર કહીં તથારીક લે જાએગે.

વ.જીર—ઇસવકતો નહીં મગર ચર બજે ડાક્ટર ઝેકા ખત
આયા હય ઉનકી તખીયત અલીલ હય વોહ લીખતે
હંય કે તુમ ખુદ આપ ઓં લડકી કે સાથ હેન્રીકી
શાદી પકડી કરગવ.

પોમ્ટ—બહોત મુનાસિખ. (વજીરકા જાના હેન્રીકા આના).

હેન્રી—કયું ચચા પોમ્ટ ! અબખ જાન કહાં જા રહે હય !

પોમ્ટ—ડાક્ટર ઝેકા પાસ તુન્હારી શાદીકે ઇન્તેજામ કેવીએ.

હેન્રી—જુજુમ પોમ્ટ મંચ તુન્હારા તલાશમેંયા કે જુમ એકલે
મિલે તો કુચ બચાન કરું.

પોમ્ટ—રંગલાઈ હય બિલેરી (મસહોદા જા કર.)

શયેર.

તાલિએ તન હામ હય ઝોટે હુજુર,

કુછ ને કુછ હય તલમે કાલા જુજુર.

શીર ઇન્શાફ.

હેન્રી—ચચા પોમ્ટ મુઝે માગજુમ હય કે અબખા મેરી શાદી
ડાક્ટર ઝેકા લગામે કરવાલે હય. મગર અફસોસ !
કયા મહું મંચતો શાદી કર ચુકા ?

પોમ્ટ—કર ચુકે ?

હેન્રી—જી હાં.

પોમ્ટ—ગજબ કઠીયા મેરે છોટે હુજુર અબ સમઝીએ કે બો
હુજુરકા દિલ દુટ ગયા.

હેન્રી—હુજુમ પોમ્ટ અબતા જો હો નાથ સો હો ગયા અબ
કુછ તદખીર કીજીએ.

પોમ્ટ—બસ ખબરદાર ! ઇસકદ આજાદી ?

ગાના.

આન રહે કુછ ગા ન રહે હય ખ્યાન યહી દિલજાન મિલે,
ગોરે ગોરે ગલો વલી, ખાકેટે બાલો વલી;
આંખો મે સમાઇ ઓં ધૂલલી. ફિરે ઘર બર નહીં રહે ખતર
કુછ હો મગર મિલે દિલખર તનમન સબ કુરખાન ફેશન પ

હેન્રી—અબતો જો જખમ હોનાયા હો ચુકા અબ મરહ
લગાના ચાહિયે

ચોખ્ખા—અમ્મણ બાવા અમ્મણ જુર સમજાવેલા

હે-રી—મગર જ.રા મસાલે હા લગાકર [ખના દોનોકા]

ખા'મ દુસરા—દિખાવ છકા

ખવા'મ ગાહ.

(કેલીડોનકા સે તે નજર આના.)

કેલીડોન—ખુત પડો ખુતોદા હવ કોમ નહીં બાધોજ તુ
છસ્તરદ સે દશ મરમમે મના નવીદા ઐર વદાં તક
સતાને લગી કે આતમે અરવાદમની અપને મદદ
ગાગડો લમ્મ હવ ખવર દેખા ગયમા આગલી બસ
આગલી ઐર અખી દિનદૈર આ મેર ખાલાતોકો
ખજદિલ ખનાને બાની રહા મસ દઠ ખવ દેખું
આધનેજ તુમે કબરસ્તાનમે કોન પનાદ દે સકતા
હવ. કયા તુ આરામસે મા સકગી? કબી નહીં બસ
બહો કુદાલ હવ. અખ છટસે છટ બમ્મ દુંગા.
(કેલીડોનકા કબરસ્તાનકો ખના.)

ખા'મ પહેલા—દિખાવ સાતવાં.

ક.ખરસ્તાન

(કેલીડોનકા કુદાલ લીએ હુવે આના)

કેલીડોન—લઅનત દિદકાર, ખનાયા છસને છન કબરોકો હસ
મેઅમાર પર લઅનત શજરપર લઅનત દરો દિવાર
પર લઅનત અય નાદાન આસમાન તુ અપને આખ
દિવાના ખના જોમસ ગન્દે છદાતેકા શાખીયાના ખના
આધનેજ મુઝે ખતાતુ કિસ મકાનમે હવ આ પલીદ

બદકાર જવાબ, દે કે શહેર ખમોશાંકે કિસ મુઝનમે
હય વર્ન તેરેલીએ નાહક. કિરીતેરે હમ સાએકા ઝે-
પડા જડસે જખડ જાયગા એા બદકાર ! તેરેલીએ
મહફએકા મહેફતા ઉજડ જાયગા હય નહી ખોલતી
(એક કબ્રકો ખોદ કર) ખવર નિકલો એક એક
કરકે નિકસો.

શાયર.

દી હય પનાહ તુમને જને અમિયામાલ કો
અબ જાગને કદાં હો સબ લો કુદાનકો

ફંદે.

ગાયબી આવાજ—

અગમ્ય હાગા જોદાએગા તું હવેલીયાં મન્જુલે અદમકી
યહાં કે સખજે કા પતા પતા મવાહી દેગા તેરે સિતમકી.

કેલીડરોન—દેનેદો યહાં ઇસસે કૈન ડરતા હય (ફિર ખોદના)

ગાયબી આવાજ—ખમ-દાર

કેલીડરોન—હય કૈન ? કોઇ નહીં (ફીર ખોદના)

ગાયબી આવાજ—(ગહિર હોકર)નજેરે જમીં હું મંય હું
હર જગેહ ઐર કહીબી નહીં હું (કેલીડરોન
રહકો મારને દોકતા હય) તમામ જરએ
પડેંગી ખાલી નકામ આએગી યહાં કુદાલી
(ફિર હાથસે પકડાના આદતા હય)હવાબી કહીં
મુઝીયાંમે રહી હય (રહકા ગાયબ હોના
કેલીડરોનકા હયરત જદા હોના)

રેગલ

બાબ ફુસરા—દિખાવ આઠવાં

અમલા મહેલ

(સાબીક. વણરકા આના.)

વણર—વાહરે જેમ્સ તેરી સઆદત મંરી ? અમ બેચારા પોમટ સુનેગા તો કિસ કદર ઉસકો મલાલ હોગા. (પોમટકા આના.)

શયેર.

પોમટ—સુનાઉ ગા હેન્રીકા બે [રસા તો કુનકો સદમા જુરર હોગા કલક અલમકા ફટેગા સરપર ચૈાર મમસે દિલ ચુર ચુર હોગા આદામ અર્જ હય જનામે આલી.

વણર—આવ આ પોમટ મય તુમહારીહી તાવાસ મેં થા.

પોમટ—જહાં ! ચૈાર મયલી આપકે ઇન્તેજરમે થા.

વણર—મુઝકો તુમસે કુછ બનનાઇમેં કહેના હય.

પોમટ—ચૈર મુઝેમી બાપસે કુછ પ્રાઇડેમેં અર્જ કરના હય.

વણર—અચા કહે.

પોમટ—નહી પહેલે આપહી શુરઅ કીજયે.

વણર—અગર મયને પહેલે શુરઅ કરદીયા તો તુમસે યહાં ખડાલી ન રહા જાયગા.

પોમટ—ચૈર મયલી યહી કહના હું કે આપસે સુના નહીં જાયગા.

વણર—અચાબાઇ પહેલે તુમહી શુરઅ કરો.

પોમટ—અચા જરા ઠંડે કલેમ્સે ડ્રિનિયે કે આપકા ફરજન્દ સઆદત મદ હેન્રી એક લડકાસે પાશીદા તૌરપર શાદી કર ચુકા.

વણર—અહા હા હા પોમટ તુ પાગલ હો ગયા હય અરબમેં હેન્રી નહીં

પોમટ—તો ફિર.

વણર—જેમ્સશાદી કર ચુકા એક મોચનસે.

પોમટ—અહાહાહા બસ હું જુરકો તુરકી બતુરકી જવાબ દેનેમેં મન્ન

આતા હય વર્ન જેમ્સ 'પગ.ધર મેરી મર.છકે નિકાહ કરે
હુ.જુર રહે દુશ્મનોડી ગલન ફલમી હય, યા જેમ્સને
આપકો ઘાકા દીયા હય.

વજર—કિરકા ઘોકા ? વોહ અમી સારતમે' મેરે પાઉ' પડતાથા
મંચને ડાન્ટાતો મલા ધુંટકર મરતાથા.

પોમ્ટ—મંચ કમમે કહું છો' હુ.જુર બડી આ.જે.છસે મચ્ચાપ્રીકે
લીએ ગિડ ગિડાતેથે.

વજર—તો પોમ્ટ કળ સચ હય ?

પોમ્ટ—જુઠેપર ખુદાકી માર.

વજર—અરે મંચબી સચ કહેતા હુ જુઠેપર ફિટકાર,

પોમ્ટ—અરે જેમ્સ ! જેમ્સ ? જેમ્સ ?

વજર—ઓ હેન્રી ! હેન્રી ! હેન્રી.

દાનો—

ગાના.

હાય હાય ઓ બાઈબરુક્કત ઓ બાઈબરુક્કત મુદ'પર અપને ડાલો
સહેરા રહે લખનતકા.

અલ્લાહ ઇસકા મુદ કાતા, ખીરી લાયા ખાલા ખાલા મલા ખાતી
મે' જાલા.

સબ પાની મં ઘેડાજા પિકારે ખાન્દાની.

લાયા આંખર મનવાલી ચમાર મહેતરાની

સાદી હયગી અરઆદી જલે રહે કદ ખુદાઇ.

હોગા જુરર ફનીયાદી બેઆના નાન આઇ

રહે શમશીરે દામદી દિલકો પાશ પાશ મુસ્કીલ હોગા કુ'એમે'
મુદ દિખલાતા

અબ કુછ નહરમા.....સુલવાયગા કુછ આકે ખયાલ આબરકા
નાહારીમે રડ ખવારી ઉધાર જહર લુગા ચોરી ચોરી ખીવી લાના
માં આપોંકો મુરદા જાના—હાય

રહે બેહવાઇકી કહેરાઇ ખાઇ ગયરત, કહાં કુઓઇ ગયરત

કુછ તો બાવાકાની બદકાર, શર્મ કરતા શર્મ કરતા શર્મ કરતા

હય રીસ્તાદારી યા આ.જરી, ક્યારી રહે શેરાહપુસ્તી રહે ધોગામસ્તી

બાબ દુસરા—દિખાવ નવવાં

મહેલ ખવાખગાહ

(દબરેજે કેલીડોસ્કો આના.)

અખીયાત.

દબરેજ—ખીજ બનકર શબ્દે તારીકમેં આને વાલે,

ખવાહિશોકો મેરી બેતાબ બનાને વાલે,

દિલકો મેરે અયન ઔર તસકીન કુછ આના નહી,

સામને આમોકે જખતકે મારટીન આતા નહી,

કેલીડોસ્કો—તો કયા ઉસ મારટીન કે ખતકો મારટીન નહી સ-
મજતી ? (ખત દેના),

દબરેજ—હા હાં ખયર પ્યારે જે તુમહારી ખુશી લડવીગો કે-
લીડોસ્કો. નહી ! નહી ! વોહુ યહા મદા કયા કેલીડોસ્કો
વજરે અઅજમ આપહીકા નામ હય !

કેલીડોસ્કો—હા મેરાહી નામ હય !

દબરેજ—આહ ! કયલા આમજમન ઔર છુબુર્ગ નામ હય
કયા આપકો કબી અયની પાકખાજ ખીવીપર શકે
આપા થા !

કેલીડોસ્કો—આમોશ ! ઔરત ઔર પાકખાજ ?

દબરેજ—નહી મેરે હજરત નહી, દુનીયાકી સન ઔરનોં પર
તોહમત ન લગાધએ.

કેલીડોસ્કો—કયા તુમી બદશઆર ઔ નોંખી તરફનાર હય સાયદ
તુ કિસી મુરકા બચ્ચી હય

દબરેજ—હાં ?

કેલીડોસ્કો—હાં ? તોયહે કુદરતકી મુતમિશના કારવાખ હય
કે તું મારટીન કે બદલે કિસી અયરકી અયસ
માહમે આધ હય.

દબરેજ—હં ! કયા અયરકી અયસગાહ ?

કેલીડોસ્કો—હાં કુદરતકે જગમરદત ઔર અન્નિલ હાથને તેરી

કિશ્તીકા કુખો હીયા જ્યસા મોતીગા વયસીકીજગેહ
પર પિરો હીયા.

ટખરેજ—નહીં નહીં મેરે સાહુઅ આપુઅઓવાલે હોકર કબી
અયસા ન કરેગે.

કેલીડરોન—તો તુબી કહે કે મંચ ઉસ ગન્દે પાનીકી ગાવ
નહીં હું.

ટખરેજ—હું મગર ?

કેલીડરોન—મગર કયા ?

ટખરેજ—હું મગર આધી ?

કેલીડરોન—આધી કયા ?

શબ્દ.

ટખરેજ—જો દો શાખોકી કુદરતને કલમ ખંદી.

ઉમી ટેહનીસે 'હ પયદા હુઠ હય પુર અલમ ખંદી.

કેલીડરોન—તો મુર તેરા બાપશા યા માં ?

ટખરેજ—મા.

કેલીડરોન—યા અદલાહ મુરમાંકી બેરી તેરા નામ ?

ટખરેજ—પયદાયશી નામ કટગએન ઔર ફરજ નામ ટખરેજ.

કેલીડરોન—તો કયા તુ ઉસી આમતેજકી બેરી હય ?

ટખરેજ—તો કયા આપ લાડલી જો કેલીડરોન હય ?

કેલીડરોન—હા.

ટખરેજ—ઓ અજમાનન તો અપની બેરીકો કયા કાંધેવર ચલા
કર ગયરકી અયશ માહતક. (રહે ટોમ્સકા જાદિર હોના)

રહે ટોમ્સ—ઓ બદ અન્નમ દેખા કુદરતકા ઇન્તેગમ પક્ષમ
કિરકા હય ? કિમકી બેરી હય ? કિસકા કાંધા હય ?
[ગાયબ હો જના]

કેલીડરોન—ઉફ બદ દુઆઓકા તીર દુઆકી કમાનસે ચલ રહા
હય બુદેકઃ અગાપ ફલ રહા હમ, ઓ ગરીબ ટોમ્સ
મંચ આજ તેરે દુખકા અન્દાગી કર સકતા હું હાય !

(કેલીડરોનકા ટખરેજકા જોદીમે લેના ઔર શહાબદેકા આના.)

શાહબાદા—ખુબ

शायर.

वक्राशतें दयानन हो रही हय.

अमाननमें अयनन हो रही हय.

केलीडरोन — मेरे लापके तअलम शाह आपका छसकन उमटे पाठि वापस होगता बादिरे.

शाहजहा—'यु' के आपका छसकन तनदाध दरकार हय.

केलीडरोन — जुअ होता ! अगर आपकी जन जने रेइ कोन हयई

शाहजहा—'ल' हा मेरी मअशुका नहीं पलक आपकी मअशुता !

केलीडरोन—'ल' मेरी मअशुका और मुझे छसक साथ अयसाही मअक हय जयसाके मरहुम शाहको आपकी हमरीरा के अथ और आपके नाताके आपकी गानिन के साथ.

शाहजहा—'न' कल रहे आपकी मेरी हय ? मअ जनका पौर हय तो मेरी जनानीय अगर मअ मअक करता हूं. छनको मेरे हयाल कीलमे

केलीडरोन—'ज'स हल्लुर जस अमरहे अपने आपकी आगोशें महुजतमे आमछ अम छमको जहन्नमकी हवा लयना दुखवार हय.

शाहजहा—मेरी हय तो क्या हुआ उसका आहनेवाला तुम्हारा सुखतान हय.

केलीडरोन—मुझे मअलुम हयके वोह अक अयतान हय.

शाहजहा—मेरी मअलुरे नजर हय.

केलीडरोन—मअर मेरी तुरे नजर हय.

शाहजहा—अच्छा तो रहे याद रहे के मअली अमर अपने वकतका सुखतान हूं तो छसे तेरेही हाथीसे अपने बिस्तर तक मअाठिगा. (जना अस्से मे)

केलीडरोन—'ज' ज मुल अयतान क्या तेरी धमकीयोसे केलीडरोन दर जयमा दरमिज नहीं जहा छतने पुन हुवे वहा तेरा और सही, मअ उसवकत ययन न हुंगा जयतक तुम्हो तेरेही पुनमे बैठता न देखुंगा.

દબરેજ—નહીં મેરી માં બડી ઇસમનદારથી.

કેલીડરોન—કયા તુમ કોઇ ગવાહ રખતી હો ?

દબરેજ—આહ અયસા કોન હય જો ઉસમેયુનાહડી તરફસે
ગવાહીદે (ફરારેજ કા માયાકે લીખાસમે આના)

ફરારેજ—મંય ગવાહ હું કે વોહ બેકુસરથી

દબરેજ—મેરી ખારી કાયા ખા ખતા કે તુ કયા જાનતી હય

કેલીડરોન—જાતજા જાનવા જરૂર જાતજા (ફરારેજ કા ઐરતકા
લિખાસ ઉનાર નવનુઓ જાવીમ તુ મેરી ખીવીખી
ઇસમત લેખીર અબીનકે જુના હવખુરી મારને ચહનવા)

ફરારેજ—ઉહુ મુઝકો જાનતી કુછ પરવાહ નહી લેતીન માફ
રહેકે રહે રાજ પુંહી સરખાતા રહે જાવેગા

દબરેજ—(કેલીડરોન કો લીખકર) મેરે અખ્યા પાડેરે ખનમે
દરિયાફનતો કરલી જાવેગા

કેલીડરોન—અચ્છા ખતા તુ કયા જાનતા હય ?

ફરારેજ—દેખ જો નાદાન દેખ રહે ખત આધનેજને મેરે નામ
બેજેથે જાનને સરાસર મુઝસે નફરત જાહિર કી હય
ઐર ખાઅજ ખુતુ તમે બાઇ ખનાયા હય જાઅ
અયસે ખુતુત મેરે પાસ આએ તો મંયને તુમહે લીખા
કે આધનેજ ખરાબ હય ઐર તુને બે સમજે
ઉસગરીખડી જાનલી (ખત દિખાના)

કેલીડરોન—આહ મેરી ઇસમત મઆબ ખીખી ખુદા તુઝકો
ખુખશે [આધનેજકી રહકા જાહિર હોના] કોન
આધનેજ મઆફકર લીલ્લાહ મુઝકો મઆફ કર

શબ્દો.

રહેઆધનેજ—તુમ્હારી આખોમે આએ આસિ તો ખુલ ગયા
મુંદ તમામ મેરા જહાં મેં સોજા બરસસે
અખતકે ઇસી લીખેયા ક્યામ મેરા અબ જાતી

હું ખુલ્લે બરીકા આખીરી સલામ હો કુચુલ
મેરા (માયબ હોના)

૨૫૨૧ — અમ્માજન [૮૫૨૧કા ગિરના ફરા૨૧કા સંભાલના
કેલીકરેનકા હો જનુ અપઠના]

ટેબલા.

* .બાબ દુસરા ખતમ. *

ખામ તીસરા—દિખાવ પહેલા

—૧૧૧૧૧—

રાસ્તા.

(સારતા બેઠિઃ કા ગાને હુવે બાના.)

સારતા બેઠલ —

ગાના

બોજારોપે આપ મેરે કામરે
બેકસીમે લાઆની હય લાઆરી હય નાદારી હય
ખુના પેશમે બસારા ઠડા, રહે બાબર કફને ખુન હય
કાસીકે કુને પડે હય બેકાર આની તરી હય લહુકી કુવાર
તેજથી કટાર મેરી જીલ્લીકા- આખેનર
હયકે આજ કુદ હય, તેનીલો રમનીમે બા જરે માલ

આશઆશ,

હો ગમ બે ગોડ મેરે માફમે મુલમગરી,
ઉડ ગયા તાડીકા જાગન બેર રંગત ભગરી,
હમ હય શરફે મે ન તાડી મેં હય કુદરત જગરી,
આતી જાતી હયગી આપ ખનજરપે નૈયત જગરી,
મસલમે માગ હ ચલનેકી દુઆ માગ સુદત બદનપર સુખ
પોશાક બદલનેકી દુઆ માગ અગર તુ ચહી ચનરેજ બોર
બેકાર નહા તો પની તેરે મુહમે બેર તુ મેરે દિલસે ઉતર જા-
યગા, (કરાચેજકા અના)

કુરાચેજ—કયા મય આપસે કુછ હરિયાફત કર સકતા હું?

સારતા બેઠલ—શોકસે

કુરાચેજ—કયા સારતા બેઠલ આપકાહી નાગ હય ?

સારતા બેઠલ—જલા મગર જીક-તત કુછ બેરલી.

કુરાચેજ—આપકી જાએ સુકુનત ?

સારતા બેઠલ—નાટક કપનમે મેરી બહન માગીલાન મુલાજમ
હય વહી રહેતા હું.

કુરાચેજ—અગર આપકી થેલી મેં અશરશીથેકી જગેહ હો તો

મેરે હમ રાહ આધએ. આપ મેરા .ખયર મકદમ કરે
યા ન કરે મગર આપકો ઇસ વકત .ખયર મકદમ
કરના જરૂરી હય.

સારદા બેદિલ—મન બુર હય.

ફરારેજ—આપ મેરે હમરાહ ચુપકે ચુપકે ચલે આધએ.

સારદા બેદિલ—ચલીએ. (જાના દોનોકા.)

બાબ તિસરા—દિખાવ દુસરા

કેલીડોસ્કોપ આના

(ટપ્પરેજકા અફસોસમે બેયકે દિખાઈ દેના.)

આના.

સજન સાવરીયા આવો આવો મિટાવો પીર.
બાલા જોખના જલાવે શરીર
સપશ બાંહ સદેશ હિખાડ બાટ તકાવો ફેર ન આવો.
કાહે પિલાવેન પ્રેમકા અમૃત નીર.
સજન તીર કયસે હો ધીર રે આવો આવો.

શબ્દ

ચલે આતે હંચ આંસુ ઐર હય દરમાન ઇતનાસાં.
ચહે હય મૈયત પે મૈયત ઐર કબરસ્તાન ઇતનાસા.
(આના કેલીડોસ્કોપ)

કેલીડોસ્કોપ—કયું બેટા ટપ્પરેજ ? ઠુંધારે ચરા ફરારેજ તો નહી
આએ ?

ટપ્પરેજ—નહીં અબ્બા જાન ?

કેલીડોસ્કોપ—દેખો શાયદ હિસ કમરેમે હો. (ટપ્પરેજકા દેખકર આના)

ટપ્પરેજ—અબ્બાજાન ચચા ફરારેજ તો વહાં નહીં હંચ (પાદરી
એલીઆગાકા આના.)

શાએર

પાદરી (ખુદસે) સુરેલ શિકાર અળ મેરે કાણુમેં આયા હય,
ચિડીને બાજકો કુછ મશવીરા કરને બુલાયા હય

કેલીડોન—આઈએ આપએ પાદરી સાહબ આપએ.

પાદરી—ફરમાપએ કિસ વાસ્તે મુઝકો બુલાયા હય ?

કેલીડોન—બુદમઝી આગસે બચાઈએ ?

પાદરી—કિસકો બચાઈ ?

કેલીડોન—સલતનતકો રીઆયાકી બહુ બેટીયોંકો.

પાદરી—ઉનપર હમલા કૈન બેબાક કર રહ્યા હયા ?

કેલીડોન—કોઇ નહી કિટઆ ખુદ અપની ફૈજકો હલાક કર
રહ્યા હય

પાદરી—કયા પહે ઇસારા સુલતાનકી તરફ હય ?

કેલીડોન—જહાં ઉસી બેમમાનકી તરફ હય.

પાદરી—લેકિન આપતો ઉનકે.....

કેલીડોન—હાંહા મંય મળી ઉસકો સલાહ કારથા.

પાદરી—ફિર કયા ઉફતાફ હુમ જાં ચોલી દામનકો સાથ છુટ કયા ?

શાએર.

કેલીડોન—મદસસ ન પહેલે હુમ તકલીફ પરાઇ,
જળ અપને લગી ચોટ ફુલાઇ હય ફુલાઇ.

પાદરી—હાં હાં અળ મંય સમજા અચ્છા કહો કયા ખ્યાલસ
હય ?

કેલીડોન—કુછ નહી સિફ સહારા ઔર ઇમદાદ,

પાદરી—કિસ બાતમેં ?

કેલીડોન—વહીકે આપ અજરાહે મહેરબાની સરહદપર મારટી-
નકે પાસ જાઇએ, ઔર મેરા ખત દિખલાકર ઉસે
ધ્યાં લે આપએ.

પાદરી—(કુછ તવ કકુફ કરકે) કેલીડોન પહેલે મંય તુમસે સાફ
ન થા. લેડીન અળ તુમહારી નિદામત કે આંશુઓને
ઉન શોઅલોકો બુઝા દીયા જોઇ-તેકામ લેનેકે વાસ્તે
મેરે દિલમેં ઘડક રહેથે. અચ્છા ખત લાવ.

કેલીડરોન—અચ્છા ઠહેરીએ મંચ લીખણતા હું (જના આર
ખન લીખકર લે આના) દેખના દગા ન કરના.

પાદરી—(સલીખ હાથમે ઉઠાકર)

શબ્દ.

દગાકા ગુમાં બી રહે મેળ ગુમાં હય,

હમારે તુઠ્ઠારે ખુદા દરમિયા હયે.

(જના પાદરીકાં આના સારટા ખેદિલ .મએ ફરારે.જ).

સારટા ખેદિલ—આદાખ .અ.જ.હય જનાખ.

કેલીડરોન—આવ દિલેર આવ.

ટખરેજ—(ખુદસે) રહે તો માગીજાનકાબાઈ હય અખખાજનનો
ધસે કયું ખુદાયા હય ?

સારટા ખેદિલ—હુજુર મંચનો દિલ રખના હું ન દિલેરી.

કેલીડરોન—તો ?

શબ્દ.

સારટા ખેદિલ (ખ.જર દિખાકર)

.દ.કી.કતમે સિકકા હય મન્યા દિલેર.

ખનાતા હય જે તોમડીકેબી શેર.

કેલીડરોન—અચ્છા એક ખુનકા કયા દામ હય!

સારટાખેદિલ—જનાખ જયસા ખુન વયસાહો દામ!

કેલીડરોન—એક ફોજ જવાનકા?

સારટાખેદિલ—અગર વોહ જે હથીઆર હો તો સો અસરશીકી
શી હય,

કેલીડરોન—અગર વોહ હો સિપેહ સાલાર?

ટખરેજ—(ખુદસે) યા અદલાહ સિપેહ સાલાર???

સારટાખેદિલ—તો ધન્યામ એક હજાર

કેલીડરોન—અચ્છા તુમ મારટીન સિપેહસાલારકો જનતોહો?

સારટાખેદિલ—જહાં વોહ તો રોજ મેરે મકાનપર આતે હય
ઉસે કયા?

કેલીડરોન—મસે ઉસકા લાક્ષા દરકાર હય.

સારટાખેદિલ—તો જયઆના ધનાયત ફરમાઇએ, ઔર રાતકો

પારા બને આપ્યો. ઐર લાસા લે બપુએ.

કેલીકરોન—લો પ્હે એક હવનર બપુઆના જળ ભારટીનકી લાસા
કા થહેલા મેરે હવાલે કરો તો! મનઆમકી માદ
દિલાના [બના દોનોંકા.]

ટખરેજ—હાય સિતમા દગા! પ્યારે ભારટીન તુમને મુઝે કહીકા
નરખખા. વોહ ઓહદે વદા. ઐર વોહ પયમાન તુમ
ઐર માગવીલાન તો આજ કિસ્સા તમામ હય. કયુ'કે
દુસરેકે લીએ બના દેને વાલા જીન્દએ બવીદ હોતા
હય. મંય બહિંગી ઐર અપને પ્યારેકા કિસી ન કિસી
તદખીરસે બચાઉંગી (બના ટખરેજકા)

બામ તીસરા—દિખાવ તિસરા

અમલા મહેલ.

(મેરી ઐર જેમ્સકા આના.)

અશઆર

જેમ્સ—પીને પડતે હંય અબ ખોટે દોંટ
ડેકીએ બચકતા હય કિસટલ ઉંટ.

મેરી—આગ લગ જાય અયસી શાદીકો.
ઝાંપમેં બન્દ કર દીયા મુઝકો.

આદમી કયા હુવે મુરગી ?

ગાના.

દાનો—મટ ચીલ્લા (પુચ પુચ) મચલ મચલ દર
અયસી ખોટે મટદર દીલબર ચહાં
પ્હે સીતમ સહા નહીં જતા, છુપકે ચહાં રહા નહીં જતા.
હયદમ મેરા ચહાં છુટતા—મટ ચીલ્લા.
શાદી શાદી જલે પ્હે શાદી, કે જીતેલી જી કચ બનાડી.

આધી આધી બલા ના લાદીં મેરેહી સરપર તમામ લાદી
અળ ધડીયાં ઝૌર કડીયા મંચ ન ગીનુંગી.

જો અળ દુને શૌર મચાયા નામ બિહારા બના બનાયા,
લાકર મુઝકો વહા ફસાયા, લેની હય કયા મેરી જનન-મટ
જોન્સ—અરે મેરી રહે બાટટો અચ્છી નહી ટેરી દુધિર બાહિર
ચલી આમ.

મેરી—ચલી આઉં મુઝસે તો ઇસ કાલકોઠગીમેં નહી રહા જતા
મુઝે મેરે મયકે પહોંચાદે.

શબ્દ.

જોન્સ—૬ અગર ટરરાએગી યા ટો રહે ચુકી આરાઅસે,
દીન નિટલ સડતા નહી રહે બાગ બેહંગામસે.

આજ માલીકે હાડસે બાપકો બેક રટટા લીટકા હય, ઉસમે
૭૨ વહા હુપાનેંદા હાલબી લીક ડીયા હય

મેરી—ના તુ ખુફ ફયુ નહી જાકે કરે દેતા કે અરલ રહે બાત હય

જોન્સ—ઇસકા જવાબટો લાજમ હય કેવેં લાટમે

મેરી—જાતસે શાદી તો હો જાએગી આજાદીતો હો જાએગી.

જોન્સ—તપસે હુડ જાય સળ હાલત જાવાનમેં, મુડરટો રહે
હિમમટ કામે, જાવાનબી બન્ડ મુંહમેં બન્ડ લગબી બન્ડ
વહાં જાટેહી હો જાટે હંચ સળ બન્ડ.

મેરી—અરજા તો જા ઝૌર મંચ ખુફ સમજાતી હુ.

જોન્સ—અરે વાહરે મેરી બહાદુર હુમહન. (જના જોન્સકા.)

મેરી—ઓહો સુસર સાહજ તો આગએ અળ જરા ઉતકે ભજન
જકા હાલ હુપકર દેખના ચાહીએ. (વજરકા અખબાર
પઢતે હુવે આના)

વજર—લન્ડન ન્યુજ અમેરીકન લેથર પ્રેસ ચંદા ઉહ ઇસસે
અપના કયા મતલબ હય ઇન્ડીયન બતીમ ખાના કડ
હાં ઇસમે દો હજાર રૂપય દેજે.

મેરી—(ખુદીસે) બાપરે દો હજાર રૂપયા ઝૌર વોહબી ફંડમેં !
હાં અલૂમતો હોતે હંચ રહમદિલ બાવાજન આજકી ધડી
હય. કે આપકે બેટેકી ફલહન આપકે સામને ખડી હય.

વજર—મેરે બેટેકી ફલહન ?

મેરી—હાં તુમહેરે બેટેકી દુલહન તુમહારી બહુ.

વ.છર—આખોકા અધા કમીના રિંગલો સખ જનવર મરગએ
તો કિલ્લુ પાલા.

મેરી—અખખાખન રહે આપકો મુંહ ફેરકર ખાત કરના કિસને
સિખાના હય.

વ.છર—બુદા જાને કમખખત ઇસ મુંહ કટકો કદામે પકડ
લાયા હય.

મેરી—ફેખીએ મંચ અપના સર રખાવી હુ આપકે કદનો પર.

વ.છર—નેક બખત જરા દુગ્સે ખાત કર

મેરી—મગર તુમહારા બેટા હય બડા હાશીઆર

વ.છર—હાં હોશીઆરીમે બી શક રહા. ઇન્દર અખાકેની થી
લે આયા કિરબી શક

મેરી—વોહ તો રોજ મેરે મકાનખ આતથે જાન મેરે અખખાકે
સાથ કલાલ ખાતોમે જાતેથે

વ.છર—કલાલ ખાતોમે લખના ખુદાકા ગફરતે હમ યાદ.
આર હમદરત વોહ અન્ગુર હય આર હે દુખતે આગુર
ઇખાના તમામ આફતાખરત (વછરકા જાના)

મેરી—કયા પરવાહ હય આજ નહી તો કલ મનાંગી કિં
સમજાઉંગી (જાના)

ખાખ તીસરા—દિખાવ ચાથા.

માખીલાનકા મકાન.

(શહજાહે આર માખીલાનકા શરખ નોશ કરના આર
સારથા બેદિલકા છુરી તેજ કરતે આના.)

ગાના.

માખીલાન—મી ખવારેંપે રહમતે ખારી, જાઇ બદરી કાલી કારી
જાન ચહાકર આતિશ તડકે આપ ચહાંસે કયું કર જાએંએ

શહજાહા—તુંમ રખખો જારી, મીખવારેંપે રહમતે ખારી.

માગ્વીલાન—હલકી હલકી છુંદીયાં બહસેં મદવાં બનકે,
 ધનકી સાકીમે છીન છીનકે,
 હાં સામાન હય મે ને.શાંકા ગરદુ પે પ્યારી—
 મય પીકર રખના હુશીઆરી વર્નહય દુશવારી—
 માગ્વીલાન—ગેહરી ઘટા જમી હય.

શાહુખદા—શીશે છલક રહે હંય.

માગ્વીલાન—ગીજલી ચમક રહી હય.

શાહુખદા—હોગી કાઢ કલાલી એહલે કલકડે હંસકર પાલી
 પીલાને વાલી

અખીયાત.

મા પીલાન—કલાલી બતાવેહો બૂકે કમાંકા,
 જ મોકા નશા ચદ ગયા આસમાંકા.

શાહુખદા—સામાન નશે પાનીકા હંય સખ કીએ હુવે,
 બાદલખી આજ તો હંય ચકીનન પીએ હુવે.

કયુ સારટાંદિલ કયા દગ રહે હો

સારટાંદિલ—કુલ નહી હુ બુર અપની રોટીપે પાની શીરા રહા,

શાહુખદા—તો ફાસ કામકે લીએ બાવરચી બાના બહોત મોબુ હય

સારટાંદિલ—બહોત ખુશ હુ બુર. (ખુદસે) હેગ્ગત મિરરી બે
 મદહોશ તિરાહી કીમા બનાનેકા વકત કરીબ આતા
 હય [ચલેજનાત]

ગાના.

માગ્વીલાન—કે વાહ વાહ ચાર જાની, બલડીકી તુછ.

કુલલી છાડકે ગયો સુધન લેવાછ

અલવા ગડે દીયા દે સરહારા તીનો કસમ.

ખુદા વે કયુત કુલડા ન જોડી

બલડીકી તુછ ચન્દ ચીડીયા ફુલ આલમ દોંખ

દિખાયા સુંદર મુખ યારે જાની હા

કે વાહ વાહ ચાર જાની.....

પ્યારે મારટીન અગર મુઝસે હમેશા મિલના હય તો ચલે જાવ
 નહીતો યાદ રહે કે આજકી રાત કલકી રાત હય. પહે મુલાકાત

આંખેરી મુલાકાત હય.

સારતા બેદિલ—(ગુરુસેમેં આના) માગ્વીલાન રહે કયા કરતી
હય. હુઝુર આપકે લીએ કોઠેપર ગિસ્તર
તૈયાર હય

શહબાદા—તૈયાર હય તો ચલોએ [સારતા બેદિલકા શહબાદેકા
સલાહર આના]

સારતા બેદિલ—કયું તુ સમજના બનાયા ખેલ ખિયાડના નાહતીથી
માગ્વીલાન—મેરી કયા મનલ જો આપકે કામમેં દખલ દે.
લેકિન તુકે રહે ડેવાજ હય. હામસે ખસપર રહમ
આના હય.

સારતા બેદિલ—ઇસમેં કયા શક મરનેં લગા જતી હી હામરે
તોટ દિલવાતીએ

માગ્વીલાન—પ્યારે લાઇ ઇસકો ન મારો.

સારતા બેદિલ—અજા તો હજી પેાડે તો મંચ કરલ ન કરે.

માગ્વીલાન—લાઇ મય મિન્ગા કરતી હું લીવાહ ઇસકો બખ્શદો

સારતા બેદિલ—(ગુરુસેમેં) નહીં રહે હરગજ નહીં જયસકત
અબ મંચ બનાવુ કયુ કે આરાદમ સિકે પાચ
મિનટ બાકી હય (માગ્વીલાનકા ખામોશ હોના
સારતા બેદિલકા કોઠેપર જાને ચાહના. બાહરસે
કુન્ડીકે દિલોનકા આવાજ આના)

માગ્વીલાન—બાહર કોઇ કુન્ડો હિલતા હય.

સારતા બેદિલ—હવા હય આર કોઇ નહીં (બના ચાહતે દુખારા
અવાજકા આના.)

માગ્વીલાન—પહેલે બાહર જાકર દેખ આવ.

સારતા બેદિલ—(દરવાજેપર જાકર) કૌન હય ?

દખરેજ—(અંદરસે) થોડે આમરેકા ખવાસ્તગાર હય.

માગ્વીલાન—લાઇ મેરે સિપાહીકે બદલે ઇસ મુસાફરકો હલાલ કરો

સારતા બેદિલ—હીક હય જી શુન લા.

દખરેજ—ખોલો દિવાડ ખોલો.

સારતા બેદિલ—ઠહેરો આયા.

માગ્વીલાન—(શુન દિખાકર) રહે લીજાએ. (સારતા બેદિલકાકીવાડ
ખોલના દખરેજકા મરહાના લીખાસમેં આના સા-

રતા બેઠેલકા ટપરેજકા તલવારકે દોચાર હાથ
મારના ઐર ગુનમેં બાંધના કેલીડરોનકા આના).

કેલીડરોન—કયું લાશા તૈયાર હય.

સારતા બેઠેલ—જહાં આપહીકા ઇન્તેગર હય (બોરીએકી તરફ
ઇશ્વારા કગ્કે) તોહ રખખી હય લે બધએ.

કેલીડરોન—[ઇન્આમ દેકર] અચ્છા રહે લો હવાલા કરો
(લાશા લેકર ચાલે જના).

બાબ ફુસરા—દિખાવ પાંચવાં.

અમલા મહેલ

(હેન્રી વ બેયલેટકા આના).

હેન્રી—પ્યારી બુલ્ચેટ અગર તુ અગાધકો મના લેગી તો મસ
ધરકો અપના બના લેગી.

બુલ્ચેટ—પ્યારે બુલ્ચેટ તુ ન ગબરા.

હેન્રી—પ્યારી બુલ્ચેટ.

શએર.

હય રહે સારા ફસાદ ગરદિશે તકદીરકા,
અબ સહારા હય તોતેરી ફસીહ તકરીરકા.

બાના.

બુલ્ચેટ—ખીનતી કરંગીજ પગ પડી લેવા, આજ મનાલુંગી કામ
બનાલુંગી.

અંસવાલકે પૈયાં પડત મોહેલાજ ન લાજે,
સાસસુસરજ કે આજે...અસંવા;

હેન્રી—આચ્છા મંચ બતા હું અબખાબન યહી આએજે,

બુલ્ચેટ—શાયદ યહીઆ રહે હંચ. [હેન્રીકા બના પોન્ટકા આના].

શયેર.

બાગમેં હય ન મકામેં ન વહાં હય ન વહાં,

નહ દુલહનકો ઠીયા લાકે જમીદોજ રહાં,

પોમ્ત—હય ! મહે લકડી કોન / શાયદ જેમસકી દુલહન યહી હય.

જુલ્હેટ—(કબલા ખુલ્લુર્ગવાર મંપ આદાબ અર્જ કરતી હું).

પોમ્ત—(ખુદમે) હંવ બહુન બડી કામિલ હય, ઇસકી ફસાહત કે

આગેતો નાતિકા બન્દ હય

જુલ્હેટ—હુંજુર જીસવકતકે આપડી બગયર ઇમ્બાળત કોઝ, ફસૂર

હુવાહો ઉસકો મુઆફ કરકે.

પોમ્ત—નહીં નહીં બેટી ઇસકી શીક નકર

જુલ્હેટ—જી અયસી દાલતમેં જબકે આપકા ઇરાદા બયર લાગી

સે શાદી કરનેકા હોતો.....

પોમ્ત—હાં મેરા ઇરાદા જીસ છોકરીસે થા ઉસકી શાદીકી....

જુલ્હેટ—તો શાયદ વોહ બડી ખુબસુરત હોગી ?

પોમ્ત—ખુબસુરત તો નહીં.

જુલ્હેટ—તો બડી માલદાર ઐર મારીં ચુકતાર હોગી.

પોમ્ત—તોઆ ! તોઆ ! ! મહે બાન ઉસમેં કહાં

જુલ્હેટ—મેરે અબ્બાકા ખ્યાલ થાકે કિન્તી મૈકેસે શાદી કરેં તો

જહેજમેં હો તીન લાખકા સામાન દેવે મગર જલ્દીન

કુછ ન હો સકા. ફકત ચપરી હજાર રૂપ્યા આપકે

નજરાને કે લીએ મેરે હમરાહ ઠીયા હય

પોમ્ત—(ખુદમે) અરસી હજાર બાપરે અરસી હજાર અબ તો

બિલકુલહી હો ગયા મેરા બેટા પાર.

જુલ્હેટ—શાયદ હકીર નજરાના ખ્યાલમે ન આવા ?

પોમ્ત—નહી બેટા મુઝે તો અશરરીસે જીયાદા હય પાયસા.

માના.

તેરે વારી વારીયો ગયબી ખુબને.

ગયબી ખુબને કરમકે બહાને.

સરપર બિઠાએ પુઝે, ટોપી બનાએ પુઝે.

દીને દુઆએ મુઝે, ફલકે રૂપાએ મુઝે.

આદીસે હો જવ સાદ.

મેરે દિલકી હય મુરાદ.

વહીં ગમસે આ જાદ, મીયાં ખીખી હો સાદ.

નહો બાહમ ફસાદ, મુઝે બખ્શી રહે દૈલત ખુદાને.

હાં જલ્દી જા દૌડકર જા પર લગા કર જા બલ્કે ઉસે યહીં
બેજ કે મંચ જરા ઉસે જાતીસે લગાઉં. (જુલ્થેટકા જાના.)

ગાના.

યયલી મીલેગી દીનારોંકા, સુની સુની અળ રળને યારોંકા.

પીસે ભરીગે જરસે અળ કયા હય, ટોપી રે કુ ગા રહે બિદમત ગારોંકા.

ખાસા ખજના મિલા કાફંકા, યહા હોગી ખનાનન યહાં હોગી જનાનન

જામેં હોગી ગોયા પેટી સાહુકારોંકા [પેમટકા જાના વજીરકા આના]

વજીર—કમખખતકા કહી પતા નહી. (પેમટકા આના)

પેમટ—હુજીર જરા આવ ઔર મુઝે જગાવ મેરે મુંહ પર પાની
કે છીટ દો, મેરી ઉંગલી કાટો.

વજીર—અરે કુછ મુંહસે તો કહે.

પેમટ—હુજીર મંચ જાગતા હું યા ખવાળમે હું.

વજીર—અરે કયસા ખવાળ ! બેદાર હય બેદાર.

પેમટ—જાળતો નકદહુ હુરમતહુ અરસી હજાર.

વજીર—અરે અરસી હજાર કયા ?

પેમટ—સમઘીકા નજરાના પેમટકે લીએ નકદ ખજના.

વજીર—રહે તો બિલકુલ પાગલ હો ગયા હય.

પેમટ—હુજીર આપહી હિસાબ કીજીએ કે અરસી હજારકે કિતને
લાખ હુવે.

વજીર—બેટકે ગમને પાગલ કર દીયા.

પેમટ—હુજીર મંચને દેખી

વજીર—કયા દેખી ?

પેમટ—અપની બહુ જેમસકી ફલહન ફલહન કયા હય કોહે કા-
ફી પરી હય.

વજીર—ખપર ભાઇ અપની અપની તકદીર ચલતુ યહાં હંસ
આર મંચ યહાં અપની ફિસમત પર રોતા હું.

પેમટ—હુજીર મંચ આપકે શરીકે હાલ હોતા હું.

વચ્ચર—નહીં જાણું તું મેરે લીએ મલાલ ન કર અપની ખુશીકા
મેરે ગમકી છુરીસે હલાલ ન કર.

ગાના.

ચહે બલાએ આસમાની, આગર હય પાની પાની.
યા ઇલાહી હુવા તેરા એહસાન બેશુમાર,
મારડાલા મારડાલા દિલમેં બોંકા ગમકા જાલા. અ.ખ આહ

શબ્દ.

હય અગર શાદ હમ જમાને મેં
ફિર કહાં રન્ગે ગમ જમાને મેં
સામાન હય બરબાદીકા હંગામા શાદીકા
કયસી ખ્યારી
ફજલે ખારી
ખુખી હય ચહે કિસમનકા
વલાહ સારી દુનિયા હય કયા શાદ
નહીં મંયતો હું નાશાદ હાય પાજી હય ઓલાદ
તા જગી આજ હય ઘરકી મુરાદ હય ઘર ઘરમેં ગોયા ખ્યારી છા
દિન હય મુખારક ખાદીકા
તોખા કયસી હય આકત
અહા કયસી હય રાહત
અવલાહ અમસા દિન નદિખાએ ફુશમનકોબી જીનહાર
ખારી તઆ લા દિન લાએ સખકે આગે ખારખાર [જના દોનોકા]

ખાખ તીસરા—દિખાવ છકા.

પહાડ મયદાન ખયમગાહ.
(મારદીનકા જે હુવે આના.)

શબ્દ.

મારદીન—હય જાન કશાખમેં અજબ રાજે નિહા હય

કુછ જોર નહિસપર હય ન કહેને મેં જ્યાં હય
અબ મુઝકો હયા કરનાર આહિયે લડાઇ તો ફત્ત
હોગાઇ કયા વાપસ ચલા જાઉં તો મ્હે ઉઢુલ કુકમી
હોગી ઉઢ હું ! તો વોહ મેરા કયા કરે મેં બહોત હોગા
જરનેલીસે મ.અ.જીલ કરેદે મેં લેકાન પ્યારી ટપરેજકે
જમાલે જહાં આરાકોતો દેખલુ ગા (એક સિપાહીકા આના)

સિપાહી—હુ.જીર પાદરી એલી આગા તશરીફ લાએ હંય

મારટીન—(ખદસે) ખુદા ખબર કરે (સીપાહીસે) અચ્છા આનેદો

સિપાહી—બહોત અચ્છા હુ.જીર (સીપાહીકા જના પાદરી સા-
હયકા આના).

મારટીન—(ખડા હોકર) આખરે પાદરી સાહય તશરીફ રખીએ.

પાદરી—(કુરસીપર બવઠકે) કહીએ મી.જીજતો અચ્છા હય ?

મારટીન—ચુક હય, આપ ફરમાઇએ કે મ્હે તકલીફ કયું ગવારાકી.

પાદરી—[ખત દેકર] મ્હે ખત મીસ્ટર કેલીડરોનને લેજા હય.

મારટીન—(ખત લેકર પઢના) પ્યારે મારટીન ફૈરન ઇસ ખતકે
દેખતેહી ચલે આવ વર્ત્યકત નિકલ જાયગા, ઐર
સિવાયકે અકસોસ મલનેકે કુછ હય ન લગેગા અગર
આપને આનેમે જરાબી તાખીરકી, તો ટપરેજ
ઉજબાર ન મિલેગી જય મહાં આવમે તો મુફરસીલ
કગરીયત માઅલુમ હોંગી કમ લીખ્યા હય છયાદા
તસબુર કરના રાકોમ-આપકા ખાદીમ-કેલીડરોન.

[ખત પઢકર] હાય જંતે ખ્યાગથા વહી હુ !

પાદરી—આપકો બહોત જન્દ ચલના આહિયે.

મારટીન—જહાં (જના. રોનોકા).

બાબ તીસરા—દિખાવ સાતવાં.

મકાને કેલીડરોન.

(કેલીડરોન ફરારેજકા મ.એ લાશકે થયેલકે બચડે
ન.જર આના).

કેલીડરોન—(ખોરીએકી તરફ દેખ) કયુ ઐ મ.જશર પાદશાહ

વોહ તેરા .ચરર કયા હુવા. ઉઠ ઓર કેલીડરોનસે
લડકયા ઇસી મુંહસે લડનેકા દુઆવા કરીયાયા.

કુશરેજ—ભાઇ ઇસકો દેખકર જલદ છુપાનેકી ફીક કરો.

કેલીડરોન ઓર કરારેજકા બેરીએકો ખોલના ટપરેજકી ભા-
શકા હીખાઇ દેના].

આહા કયા માજરા હય ?

કેલીડરોન—જીન્દગીકા મજન જાતા રહા.

કુશરેજ—(મુંહપર હાથ રખકર) ભાઇ કેલીડરોન ઇસ .કર પરિ-
શાન ન હો ટપરેજ. અબી .જીન્દા હય, અબ દવાકી
ફીક કરો.

કેલીડરોન—મુઝસે અબ કજ નહી હો સકતા મય વહાં બથઠાહુ
તુમ વોહ મરહમકી ડખીયા જે ડાકટર મયકીને હી
હય. ઉઠા લાવ ઓર થોડા ગરમ પાનીબી ભેગો આના.
(કુશરેજકા જાકર સગ ચીજે લેકર આના દોનોંકા
મરહમ પટી કરના ટપરેજકા હોશમે આના)

કેલીડરોન—બેટા તેરા ચે દાન કિસ જાલીમને ખનાયા ?

ટપરેજ—આપને

કેલીડરોન—મયને ? નહીં હો તેરા ખ્યાલ ગત્ત હય.

કુશરેજ—દાન હાય ઓદગા બાજે જમાના જસકે સાથ મેરી
શાદી રચાનેકા બહાના ઉસીકો સારટા બેદલકે હાથોં
કતલ કરાના

કેલીડરોન—ઉઠ બડી ગલતી હુઇ બેટા ટપરેજ તુ નહીં જાનતી
કે વો મારટી નહી બલકે ઉસકે લિખાસ મેં શહજાદા
મરદુદ હય

ટપરેજ—આહ બડા પોકા હુવા મેરે ખ્યારે બાપ મુઝકો મ.આફ કરો

કેલીડરોન—નહીં બેટા તુને કજ ખતા નહીંકી [શહજાદેકા
પીસ્ટોલ લીએ હુવે આના]

શહજાદા—કયું કેલીડરોન મુઝકો કતલ કરનેકી તહખીર કીમી
મગર દેખા ઉસકા કયા અસર હુવા.

કેલીડરોન—ઓ મ.ગરર તુ બચ ગયા. મગર મેરે હાથસે કયુંકર
બચેગા.

શહજાદા—હોશકી દવા કરો.

શયેર

સમયે પર ખસ્તા સમજવેયે જીસે અખ વહી સેવાદ હય,
 કરમ કરાતેયે જીસકો અખ વહી જલ્લાદ હય.
 બેટી બેટી કરકે મેરી મન્નશુકા કે સાથ મળે છિડાના ઝેર
 સુલતાને વક્ત કો સારટા બેદલકે હાર્યો કતલ કરાના.
 કેલીહરોન—ઓહો વહે જોશો ખરોશો ઔર હિસ્તાદકે સામને.
 શાહબાદા—દેખો ઇસે મેરે હવાલે કરદો વર્ન મેરે ગુસ્સેકી આગ
 લડકેગી તો પહી મુકામ શાહી ઇજલાસ હો જાપગા
 ઔર તુમકો મૌનકા હુકમ દીયા જાવગા.
 કેલીહરોન—તો બન્દા હસકે પહેલે તુજે જહન્નમ વાસીલ કર દેગા
 શાહબાદા—તો લો તુમહારી પ્યારી જાગીર મેરા માલ હય
 કેલીહરોન—ક્યા મળલ હય.
 (એક દુસરેકો પીસ્તાલસે માર દેના. દોનોકા મરના. એલીઆ, જા
 પાદરી ઔર મારટીનકા આ જના.)

ટેબલા

ખાખ દુસરા—દિખાવ આઠવાં

અગલા મહેલ.

(જેમ્સકા ગાતે હુવે આના.)

ગાના

જેમ્સ—હય વહે શાહી નશાહી ટોબી ટાહી બેટાહી મેં દળે જનદુ જનદુ
 યા મલાહી દખાહી દયસી કાલી હય ડાલી વહે બલા જનદુ જનદુ
 દયા દસે હય જટ મારટે મારટે દડે ખાપટે
 દયસી ડારી બેનરીસી બેનલી હય ભારી બીસે રાવ
 (આના પોરટકા.)

પોમ્સ—કોન જેમ્સ ?

જેમ્સ—યા કરીમ ! અખખાજન હમ જાતે હંચ આપકા હુકમ
 બળ લાતે હંચ.

પોમ્ટ—અમે કહ્યાં જાતા હય ? ઇધર આ અબ ઉન બાતોકો બુલ
જા મંચને સમજા થાકે તેરી બીવી હોગી કોઇ કાની લુલી
મગર વાહતો હય ગયબી ખુશનેકી કુન્ન. (પોમ્ટકા
જેમ્સસે બગલગીર હોને ચાહના જેમ્સકા બાઈસે ભગના
વજરકા આના.)

વજર—અરે પોમ્ટ તુએ કુછ ખબર હય ?

પોમ્ટ—કયા હુ. જુર

વજર—બડા ગજબ હુવા.

પોમ્ટ—હુ. જુર મય સમજા નહી ?

વજર—રાતકો સૂલતાન કેલીડોનકે હાથસે ઐર કેલીડોન શાહકે
હાથસે મારા ગયા.

પોમ્ટ—મહાન ખુબ હુવા.

શયેર.

વજર—જમાના ખુબ વાકીફ હય સિપાહ કારોકે બિરસેસે.

રહે દોનો બાસ ચલે આપહી ખુદ અપને બિરસેસે.

ઇસ લીએ પાદશી મોલીઆગા ઐર દીગર ખબર ખવાહાને
રયાસતને સબ રહસોકો રક્યા બેગન હય. ઐર રહે રક્યા મેરે
પાસ બી આયા હય

પોમ્ટ—તો અબ તખ્તપર કૌન બયઠેગા ?

વજર—મારદીન ઐર કૌન ! કયું કે વહી હકદાર હય. ઐર સબ
! પુછો તો શાહીકે લાયક ઐર સબવાર છે.

પોમ્ટ—ઐર વજર કૌન હોગા ?

વજર—ફરારેજ—હાં પોમ્ટ રહે હે-રીને એક તુલ તવીલ
ખબારત બડી આજેજસે લીખી હય અબ
બેટકો દેખુયા ઉસકી ગલતીકો.

પોમ્ટ—હુ. જુર મેરા તાબ તજરબાતો કહેતા હય.

શયેર.

હો નિગાહે રહમ તુરે ચક્રમ પર

ખાક કાલો ઇસ ખતાઓ ખક્રમ પર

કયુંકે બેટા અબબ ચીજ હય બેટા સબકો અજીજ હય.

વજર—મગર કયસે મ. આફ કીયા જાસકતા હય.

પોમ્ટ—હુ.જુર ઉસમેં ઉસ ખે ચારેકી કોષ ખતા નહીં બો પ્હે
આષ (જેમ્સો મેરીકા આના.)

વ.જર—ઇસીલીએ તો મુઝે ઇસપર ખફગી મન.જુર નહીં ખતાવાર
હય તો વહી હેન્રી મરદુદ હય જીસે હય નહીં શર્મ
નહીં બલકે મંચ હરતરહ મ.આરી ફેત હું ઓર
અલાવા બરીં ઇસકે તમામ ખાન્ગી ખર્ચ અપને
સરલતા હું.

જેમ્સ—મહેરબાની કરદાની.

પોમ્ટ—અખે તુ કતું ફટેમેં પાઉ અડાતા હય નતેરા જીકનતેરી
ખાત ખવા મખવાહ દખલ દર મઅ કુસાત.

જેમ્સ—જીસકે તમામ ખાન્ગી ખર્ચકા ખાર અપને સરપર
લીયા બાપ વોહ શુકીયાબી અદા ન કરે તે, મુદલુ બર
પાતી મેં હય મરે

વ.જર—કિરકે ખર્ચકા ખાર ?

જેમ્સ—મેરે ?

વ.જર—તેરે કયમે ?

પોમ્ટ—હા તેર કયસે ?

જેમ્સ—આપને અબા મેરી દુલહનસે કહાન.

પોમ્ટ—તેરી દુલહનસે

જેમ્સ—જીહા મેરી દુલહનસે.

પોમ્ટ—તો વોહ કોગ હય જંત બડી ખુશસરત હય

જેમ્સ—'હ મેરી દુલહન (મેરીકા દીખાકર હેન્રી વબુલ્યેકા
આન વજરકો િખાકર) વોહ આપકી બહુ

પોમ્ટ—કુટ ગઇ તકદીર.

બુલયટ—(પોમ્ટસે) કિબલા મંચ મઆફીકી ખવારતગાર હું.

હેન્રી—(બુલયટસે) હય તુમ કિરકે પાઉં પડતી હો ?

બુલયટ—તો કયા પ્હે તુમ્હારે અબા નહીં ?

હેન્રી—અરે ખિદમતગાર હાયરે નાદાની અબખાખન પ્હે અપકી
કનીજ હય.

બુલયટ—(વ.જરસે) અબખાખન મુઝે મ.આફ કીજીએગા.

વ.જર—ખેટા હેન્રી સારી ખાત યુ હય કે.....

પોમ્ટ—ખસ હુ.જુર છોટે હુ.જુરકો મંચ અકલેમે સમજા લુગા.

વરુ—અચ્છા તો તુંબી અપને બેટેકી શાદીમેં ઇજ્જારે ખુશી કર.
 પીત્ત—જહોત અચ્છા હુ.બુર ખુદાકા દીવાસર આખો પર (વ-
 શરકા હેન્રી વ બુધ્ધેટકા હાથ મીલાના)

શબ્દ.

વરુ—છલાહી જળ તક કાયમ હય રહે દોનો જવાહિરાત,
 રહે ખુશી મે દુનિયામે દિન ઔર રાત.
 (પોસ્ટકા જેમ્સ ઔર મેરીકા હાથ મિલાના).

શબ્દ.

પીત્ત—ખસાના વા છલાહી પુટનેસે દિલકે કોડેકા.
 બુદા કરના ન હાથી આગ ચિમગાડરકે જોડેકા,

ગાના.

સખ—ફરલે બહાર હય બુટો મ.જેસે મ.જે. રો.જે સમદ હય
 ખુશીયાં મનાવ,
 ગાવાકે છદ રહે દોરે નગમ ખ્યાની, તાગ કિમ્મીદ
 હય દિલકો ખટાવ જોશે જહીદ હય હાં.
 શાદી પદીદ હય લોજલસા ખરપા, સખકો નવીદ હય
 રહે ફરહત અશ્વજી
 આમીન આમીન મીલકર કહો, દુલહન અશ્વજી હોતો હરકો,
 શાદાન શાદાન ફુલો ફુલો અયશો નશા તમે બાહમ
 ચારો પ્યાર બઢાકર રહો.
 જમાનેમે હોન ખટકા કોઇ ગામકા, હમેશા ફાગન
 સુહાગન હો
 ભરેગી ગોદેબી રહે બેટાંસે, ભરેગી ગોદે બેટાંસે.
 હય છસે જનસે એહસાન પરવરકા, ચારોને અયસા ખુશ
 રહીન દેખા જના સખકા.

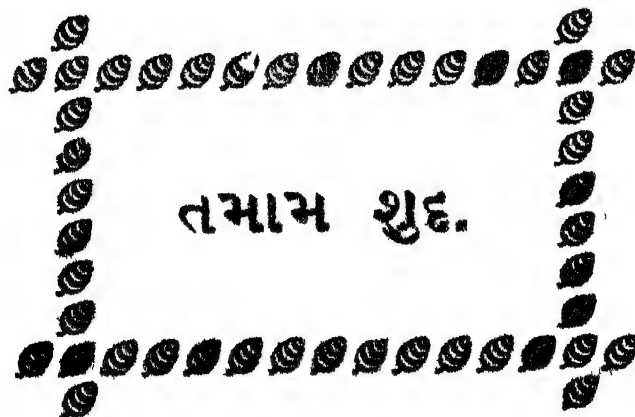

બાબ ત્રીસરા—દિખાવ નવવાં

—૦૦૦૦૦૦—

ગિરજાધર.

(ચન્દ મેડમોકા આના બા.અદમે ચન્દ પાદરીઓંકા આન.
 સબકા સલીબકો સુજદા બજાલાના બા.અદમે સિપાહી
 વ.ગયરાકા આના બા.અદમે લોર્ડ બિસપ મા
 .અની એલી આગાકા તશરીફ લાના
 સલીબકો સુજદા કરના બા.અદમે
 મારટીનો ટબરેજકા આના સીજદા
 કરના પાદરી સાહબકા નિકાહ
 પઢાના. મારટીનકે સરપર
 તાજે શહાન રખના
 ફરારેજકો વ.જી
 ર કાયમ ક-
 રના.)

ફક્ત એકજ વખત અરધી કિંમત !!
આનગી લાઇબ્રેરીઓને અમૂલ્ય

I - તક ! - I
જ્ઞાન અને ભક્તિ.

શકળ શાસ્ત્ર નિરૂપણ—સૃષ્ટિ, વ્યવહાર નીતિ યોગ્યતા, જ્ઞાન, ધર્મ અને આપણા બધાં પ્રાચીન શાસ્ત્ર પુરાણોના વિસ્તાર પૂર્વક ઉપદેશ-મહોટા કાવ્ય અને વિવિધ ગદ્ય કવિ દલપતરામ ના અનાવેલો મૂળ કિંમત રૂ. ૫) હાલ રૂ. ૨-૮-૦

અપારમ હાંપિકા—દેવદત્તના ઉપદેશ, ભવિષ્ય વર્તમાન અને ભૂતકાળનું જ્ઞાન રૂ. ૨-૦-૦ હાલ રૂ. ૧-૦-૦

જ્ઞાનો મહેશ—માયા, નારદનું, રવિનું સંસારની લીલા મૂળ રૂ. ૧-૦-૦ હાલ રૂ. ૦-૮-૦

દેશભક્તિ—અથવા દેશને ઉચ્ચ કન્યાની આવી દેશભક્તિનું અમૂલ્ય પુસ્તક મૂળ કિંમત રૂ. ૦-૧૨-૦ હાલ રૂ. ૦-૬-૦

કૃતિવટ કૃષ્ણવજ્રી—જાકરાઓને નીતિ અને, સંસ્કારનું જ્ઞાન આપી કૃષ્ણવાણી સહુલી અને સુદર પરમ્પતિ મૂળ કિં. ૦-૮-૦ હાલ રૂ. ૦-૮-૦

ગુરુગીતા—ગુરુનો મહિમા, ગુરુની પૂજા તથા શાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો સંક્ષિપ્ત રૂ. ૦-૬-૦ હાલ રૂ. ૦-૨-૦

ભક્તિલાલ—ઉદ્ધવ પ્રહલાદ, બોડાણો, મીરા, નરસીંહ મહંતો વગેરે મહા ભક્તોના ૨૬ આખ્યાનોનો પાકા પૂકાવાળો દલદાર રસીક અને સુદર ગ્રંથ મૂળ કિંમત રૂ. ૧-૪-૦ હાલ રૂ. ૦-૧૨-૦

ભક્તરાજ બોડાણો—આ દ્વારકાધીશના પરમભક્તનું રસીક આખ્યાન જેની અંદર ખીજા ન્હાનાં મહોટાં દ્રષ્ટાન્તો, જીંદગી, કવિતાઓ અને લાજણો આપેલાં છે મુળ રૂ. ૦-૮-૦ હાલ રૂ. ૦-૪-૦

કૃષ્ણ આળ લીલા—કૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તિ પ્રીતિ અને લીલાનું અલોકીક છટાથી વર્ણન કરેલું છે. પ્રખ્યાત કવિ નથુરામ

સુંદરજીની બનાવેલી મુળ કિંમત ૧-૦-૦ હાલ રા. ૦-૮-૦

વીજ્ઞાન શાતક—મહારાજ ભર્તૃહરિના શ્લોકો કાણે નથી સંભળ્યા? આ શતક છેક નવું અને આજ સુધીમાં ન છપાયેલા શ્લોકોનો સંગ્રહ કરીને છપાવેલું છે. મુળ કિંમત રા. ૧-૪-૦ હાલ રા. ૦-૧૦-૦

નવીન કાવ્ય દાહન—મોટા મોટા ભક્તોના સુંદર નવીન કાવ્યોના સંગ્રહ મુળ રા. ૧-૮-૦ હાલ રા. ૧૨-૦

નવીન નવલકથા અને વારતાઓ.

પ્રેમની ચાહુતી—(અન્ય અને લક્ષ્મી) ગીરરસનું ઇતિહાસીક નવીન નોવલ વાચતા હાથમાંથી છોડવું ગમે નહીં અને પ્રેમ તમા પરાક્રમના પ્રસંગોથી લેલી ધમધમાવી દે તેવું છે! પાનાં ૨૦૦ પાકુ સોનેરી પુઠું કિંમત ૧-૮-૦ હાલ રા. ૦-૧૨-૦

શાલયા—એક બંગાલી પ્રેમજીની નોવલપરથી રચેલું રસભર્યું નવું નોવલ લખનાર, શિક્ષકના તરીકે ગેરીબદી વિ. ના કરતા શ્રીયુત નરસિંહભાઈ માસ્તર આ પુસ્તક વડોદરા રાજ્યની લાઇબ્રેરીઓ માટે મંજુર થયું છે. પાકું સોનેરી પુઠું કિંમત રા. ૧-૦-૦ હાલ ૦-૮-૦

લતા કુમારી—લલિત લલના લતા કુમારીનો લટકા જોવો છે! પ્રેમધેલી પ્રેમદાને આનંદની આંખે અવલોકવી છે! ત્યારે આ જરૂર પુસ્તક ખરીદો કિંમત રા. ૦-૬-૦ હાલ રા. ૦-૩-૦

અન્ય દુનિયા—અથવા “કાણુ સરસ? સુખનો સાથી કે દુખનો દોરન?” એક જીવંત મિત્ર અને એક તાલી મિત્ર, એ બન્નેનો આશ્ચર્યકારક ચિત્રોનો ચમત્કારિક પ્રસંગ! દોરંગી! દુનિયાના રંગ ઢગથી એક આંખે રડવું એક આંખે હસવું હોય, તો આ નોવલ જરૂર વાંચો. ઘટાડેલી કિંમત રા. ૨-૦-૦ હાલ રા. ૧-૦-૦

કર્મની કંઠજાઇ—અથવા કળેડાના વરઝોડા, હિંદુઓમાં કળેડેને પગલે ઘેર ઘેર ચતાં કળેડામાં કમલાગ્યે ભોગ બનતી કામળા કન્યા અને કુલાંબનાઓ કેવી કળેડાની ધંડીમાં બરડાય છે?

તેનો એક અચ્છો ચિતાર, મ્હોટા બસો પૃષ્ઠ પાકું પુકું કિંમત
રૂ. ૧—૮—૦ હાલ ૦—૧૨—૦

શરત અને કુધા—અથવા વડોદરાના માણ પ્રધાન રામે-
શચંદ્ર દત્તનો લખેલો “ સંસાર ” જેમાં હિંદુ સંસારની શાંતિ
અને અદાતુ સ્વર્ગીય ચિત્ર આકેલું છે. કશ્ણા—પ્રેમ અને જ્ઞાનના
ઝરામાં મનને તલ્લીન બનાવી દે છે સુદર પુકું પૃષ્ઠ ૩૦૦ કિંમત
રૂ. ૧—૦—૦ હાલ ૦—૮—૦

કૃષ્ણલાલના કાવતરાં—આ એક બહુ બેદ બરેલા પો-
ટની નવીજ નવલ કથા છે બેદ બરમ અને ડીરેટવીનાં હજારો પુ-
સ્તકો વાંચ્યા હશે પણ આ પુસ્તક આગળ અવધિ છે. કિં. રૂ. ૧—૦

સાહસિક ઇંગ્રેજો—મુળ રૂ. ૦—૧૨—૦ હાલ ૦—૬—૦

મેન્શન સાહેબનું ખુન અથવા ૧૮૫૭ નો બળવો—
આ પુસ્તકમાં સત્યાવનના લય કર બળવાનો ઇતિહાસ આપેલો છે
લોહીની નદીઓ વહેવરાવનારા અને કમકમાટ ઊપગવનારા એ પ્ર-
સંગની હકીકત વાંચવા જેવી છે કિ. રૂ. ૩ ૦—૧૨—૦ હાલ
૦—૬—૦

ઓખા મંડળના મુરવીર વાલેરો—મુળ કિંમત રૂ. ૧
હાલ રૂ. ૦—૮—૦

દેવી સાધરાણી—દેવી વનસીલાએ જે જે મહાન કાર્યો કરી
ધેલા છે અને યોગ તથા સાધનાની જે જે ખુબીઓ સમજાવેલી
છે તેનો વાંચ્યા નગર ખ્યાલ આવવો બહુજ સુરકલ છે. રૂ. ૧
રૂ. ૦—૮—૦

અહમદશની રાણી—મુળ કિંમત રૂ. ૧ હાલ ૦—૮—૦.

કામરૂ દેશની કામિની અથવા કામલતા—એક સપૂર્ણ
ડીટેક્ટીવ વાર્તા રૂ. ૧ રૂ. ૦—૮—૦

કાશ્મીર અને કેશરી—કાશ્મીરનાં રાજની કથલપાથલ અને
કાશ્મીર નગરીની કામિનીઓના છુપા બેદ બરમ મુળ કિંમત
રૂ. ૧ હાલ રૂ. ૦—૮—૦

અંકિકા—એક અજાયબી બરેલી પ્રેમરસની ડીટેક્ટીવ વાર્તા
મુળ કિંમત રૂ. ૦—૮—૦ હાલ ૦—૪—૦

બીરા ધીરાની વાર્તા—એક વીર રસની ઇતિહાસના અજબ
રંગ દેખાડનારી સ્વદેશી વાર્તા મુળ કિંમત રૂ. ૧—૮—૦ હાલ
રૂ. ૦—૧૨—૦

૩૦ ૦—

એની -મહાન ધ
નવલકથા - માં મુલ કીમત

લંડન ગાળ્યે રહ્યું--૨.
થયેલી સુદર નવલકથા મુલ ૩

વીર નેપોલીયન બોનાપાર્ટનારા મહાન
સહનશાહ નેપોલીયનની અદ્ભુત સર્થી જલકાનો ઇતિ
વાસ પાકું પુઠું ગ્લેજ કાગળ સર કીમત રૂ ૧-૪-૦
હાલ ૦-૧૨-૦

અમેરીકાનો ઉદય—મુળ રૂ ૧૧ હાલ ૦-૧૨-૦
મરીયમ—બીબી મરિયમના પ્રેમ અને દુષ્ખની અજબ નવલ
કથા અમૃત કે નાયકની લખેલી મુલ રૂ. ૧ હાલ ૦-૧૨-૦

વીરરંગ—આ દુનિયામાં ઇતિહાસની સગટી ઉપર કેવા
કેવા રંગ દગ ઉઠે છે તેના અજબ ચરિત્રો બતાવનારી નવલ
કથા મુળ કિંમત રૂ. ૦-૧૨-૦ હાલ ૦-૮-૦

રંગીલા રાણા—મથુરાપુરીના મહાન રાજા અને દુનિયામાંના
મહાન પુરુષની નવી લીલા મુળ કી ૩. ૧ હાલ રૂ. ૦-૧૨-૦

સુધારાની ફત્તેહ અમા ભેદનો ભવાડો—હાસ્ય, રીઝ
અને છુપો ભેદ બોલનારી નવા સુધારાની નવી લીલા. મુળ
કિંમત રૂ ૧-૪-૦ હાલ રૂ ૦-૧૨-૦

મહાજ્ઞાની મીલ—નારાયણ હેમચંદ્રની લખેલી વદાન
પુરુષ મીલની નવલ કથા મુળ રૂ ૦-૮-૦ હાલ ૦-૬-૦

પવિત્ર પુરુષ પાર્કર—ના હેનું બ્રીજ નોવેલ મુળ કિંમત
રૂ ૦-૧૨-૦ હાલ રૂ. ૦-૬-૦

પાંચે

૧ અને અ આપનારે
ય. સચિત્ર પાકુ ૪૩ ૫૪ ૪૦૦
ફકત ૧—૧૨—૦

અને ધરગતુ નુસખાઓથી
સહેલી અને સહ
ફવાઓનો સંગ્રહ મુળ
—૪—૦ હાલ ૦—૨—૦

આયુર્યનો —પાકા પુઠાની, જીંદગી સાંખી
મુખી અને તનદુરસ્ત રાખવાના અગ્નયખી લરેલા અને સહેલા
ઉપાયો મુળ કિ ૩ ૨—૦—૦ હાલ ૩ ૧—૦—૦

નાડીજ્ઞાન તરગિણિ—નાડી પરિક્ષાનો ઉત્તમ ગ્રંથ મુળ
કી. ૩ ૧ હાલ ફકત ૦—૧૨—૦

વૈદ્યામૃત—નામર્થજ સમજાય છે વૈદોના જીવન છે જી-
દગીનું અત્રત છે કીમત ૦ -૬—૦

ધરનો હુકીમ—પછાડકતરો અને હુકીમોની શી બચાવી
ધરગતુ ફતેહમંદ ઉપાયોથી દરદો મટાડવા હોય નો ખરીદો. આ
પુસ્તકની કીમત ફકત ૩ ૦—૮—૦

મળવાનું ટેકાણું.

ડક્ટર અધર્સ.

બુકમેસર, પબ્લીશર અને કમીશન એજન્ટ.

ભાગાતલાવ,—સુરત.

